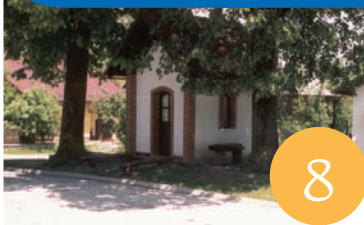

MINISTER ZA GOSPODARSTVO
ANDREJ VIZJAK NA BLOKAH

6

BILI SMO NA RADLEKU

8

TURIZEM NA KRASU

10

Sv. ROK V RAVNIKU

12

Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2006
letnik 7 | številka 3
cena: brezplačno | 500 SIT | € 2

Bralcem Bloškega koraka čestitamo ob 15-letnici osamosvojitve

Ostrnice

Stane Korenjak

No, pa zopet velja tista stara: »Pol leta zima, pol leta pa mraz.«

V sredini junija pa se je vreme vendar naravnalo na poletje in košenice padajo druga za drugo. O kresni noči bo verjetno na Blokah že vse pokošeno. Težki stroji opravijo delo zelo hitro.

Kje so tisti časi, ko so kosci v ranem jutru kosili rosno travo. Čez dan so jo sušili in proti večeru zdevali v ostrnice, kjer se je sušila še naprej.

Koliko ostrnic letos še stoji na Blokah?

Meni jih je uspelo najti tri. Pri srcu se mi pa vendar milo stori, ko se

spomnim na nekdanji pogled proti Bradatki, kjer so jih »Nemci« postavili na stotine. Ta pogled me je vedno spominjal na žitno polje, ki plapola v vetru. Ostrnice so bile vselej v ponos gospodarju in znak blagostanja pri hiši.

Seno, spravljeno v bale, je za živali še boljše, vendar pogled na tisto plastično embalažo zares ni vznemirljiv. Potem, ko kmet spravi bale domov, jih zloži za »sejč« tam za vasjo, kjer so se včasih odmetavali odsluženi čevlji ali pa razbiti piskri. In kje je simbolika blagostanja?

Pa kaj bi? Vselej je novo zamenjavalo staro in vedno nam je ostajal prijeten in lep spomin, lepši od trenutka, ki ga živimo. Tako nekako delamo tudi pri našem časopisu, kjer spomine na preteklost in kulturno dediščino mešamo z našimi željami ali kot pravi Brona Žurga: »Stari živimo od lepih spominov, mladi pa od lepih upov.«

Nov in boljši zdravstveni dom

V NOVI VASI SO PRED DVEMA MESECEMA PONOVRNO ODPRLI ZDRAVSTVENO POSTAJO. V KRAJIH, KI SO NEKOLIKO ODDALJENI OD VEČJIH CENTROV, JE ZDRAVSTVENA OSKRBA ŠE BOLJ POMEMBNA, ZATO JE BILA OBNOVA NUJNA. STAVBA JE BILA ZGRAJENA LETA 1981, OPREMA V NJEM PA DOTRAJANA. BLOČANI IN BLOČANKE BOMO SEDAJ DELEŽNI BOLJŠE OSKRBE, ZDRAVSTVENA POSTAJA PA JE BOGATEJŠA ZA EKG NAPRAVO, RESPIRATOR IN NAPRAVO ZA REANIMACIJO.

Zdravstveni dom Cerknica, ki se imenuje po prvem slovenskem kirurgu in Bločanu dr. Božidarju Lavriču, kamor spada tudi zdravstvena enota Nova vas, je konec meseca aprila ponovno odprl prostore zdravstvene postaje v Novi vasi. Postaja, ki je bila zgrajena leta 1981, je bila po besedah župana občine Bloke Jožeta Dolesa

več popolnoma ustrezna,« je na otvoritvi povedal Doles. Prva dela so stekla že v začetku leta 2005, nekoliko pa jim jo je zagodla letošnja dolga zima. Tako so obnovili streho, postajo so oblekli v novo barvno fasado, povsem je preurejena notranjost. Uredili so tudi okolico, dostop do zdravstvene postaje pa bo sedaj lažji tudi za invalide, saj so

Otvoritve zdravstvenega doma se je udeležilo veliko ljudi.

nujno potrebna obnove. »Decembra 2004 smo skupaj z vodstvom zdravstvenega doma iz Cerknice pričeli z načrti za obnovo zdravstvene postaje. Zgradba je bila dotrajana, tako notranjost kot tudi zunanost, pa tudi oprema ni bila

uredili dostopno rampo. Novo obliko je tako po občinskih prostorih, vrtcu in delu šole dobila tudi zdravstvena postaja. Na otvoritvi so bili prisotni tudi številni gostje, med njimi tudi državna podsekretarka Ministrstva za zdravje Republike

Trak je prerezan. Zdravstveni dom je odprt. Danes

Slovenije Blanka Mikl Mežnar, ki je poudarila pomen take zdravstvene postaje: »Tudi sama sem zdravnica in vem, kako pomembno je, da imajo ljudje v taki občini, kot so Bloke, čim lažji dostop do zdravstvenih storitev.« Ministrstvo je sicer s 40-odstotnim deležem pomagalo pri izvedbi obnove. Vršilka dolžnosti direktorja ZD dr. Božidarja Lavriča Cerknica Olga Doles se je zahvalila za razumevanje občine pri obnovi, zahvalila pa se je tudi sponzorjem, ki so pomagali pri nakupu nove opreme. Notranjost zdravstvene postaje sedaj tudi prostorsko povsem preurejena. Čakalnica je prijaznejša z lesenimi klopmi, povsem nova je oprema za zobozdravstvo. Velika pridobitev so tudi nove naprave. Posebej smo lahko veseli, da smo končno dobili elektrokardiogram (EKG), ki bo prihranil marsikatero pot v Cerknico. Pomembni pridobitvi sta tudi respirator

Prenovljena zdravstvena postaja Nova vas

V petek, 21. aprila 2006, je bil na Blokah prav poseben dan. Tudi uradno in predvsem slovesno smo predali svojemu namenu prenovljene prostore zdravstvene postaje v Novi vasi. Na otvoritvi so bili prisotni predstavnica Ministrstva za zdravje, predstavniki Občine Bloke, župani sosednjih občin, predstavniki in zaposleni ZD Cerknica, predstavniki izvajalcev, predstavniki donatorjev zavarovalnice Triglav, območne enote iz Postojne in farmacevtske družbe Lek iz Ljubljane in prebivalci Blok.

Zdravstvena postaja Nova vas deluje v okviru ZD dr. Božidarja Lavriča Cerknica. Že pred leti je dozorela ideja o prenovitvi in posodobitvi prostorov in opreme zdravstvene postaje. V začetku leta 2005 je občina Bloke kandidirala za sredstva na

Ministrstvu za zdravje, namenjena investicijam na osnovnem nivoju. Administrativni postopki so trajali vse do septembra, ko je občina dobila dokončna soglasja in odobritev sredstev za prenovo v višini 40 % vrednosti investicije. Ostala sredstva pa je ob podpori občinskega sveta zagotovila občina Bloke. Vodstvo zdravstvenega doma in predstavniki občine smo strnili voljo, znanje in ideje in rezultat dobrega medsebojnega sodelovanja je uspešno in kvalitetno prenovljena zdravstvena postaja. Dvakrat tedensko obratuje splošna ambulanta, enkrat tedensko zobozdravstvena ambulanta za odrasle, enkrat tedensko zobozdravstvena ambulanta za otroke in mladino ter prav tako enkrat tedensko pediatrična ambulanta. Vsi prostori so popolnoma obnovljeni, zamenjana so okna, prenovljena je fasada, ure-

jen je vhod. V notranjosti so prenovljene ambulante, prostor za manjše posege in previjanje ran, čakalnica, laboratorij, garderoba za zaposlene, sanitarije in kletni prostori. Pomembna pridobitev za nas zaposlene in paciente pa je vsekakor tudi nova medicinska oprema. Zavarovalnica Triglav, območna enota iz Postojne, nam je omogočila nakup novega EKG aparata, farmacevtska družba Lek iz Ljubljane pa nakup pulznega oksimetra in inhalatorja. EKG aparat je nujno potreben za diagnosticiranje bolezni srca, pulzni oksimeter za ugotavljanje nasičenosti krvi s kisikom, inhalator pa za zdravljenje otrok in odraslih, ki imajo težave z dihanjem zaradi astme ali kroničnega bronhitisa.

Ob otvoritvi pa nam je kot darilo občine Bloke župan g. Jože Doles predal umetniško delo akademskega slikarja Božidarja Strmana liko našega rojaka, priznanega kirurga dr. Božidarja Lavriča. Ponosni na pomembnega slovenskega kirurga smo liko izobesili na steno čakalnice zdravstvenega doma.

samo za obiskovalce - jutri tudi za bolnike.

in naprava za reanimacijo, za katero pa upamo, da ne bo prevečkrat v uporabi. Na desni strani vhodnih vrat v novo zdravstveno postajo, ali za Bločane kar zdravstveni dom, pa se bohoti relief na tabli z glavo dr. Božidarja Lavriča.

Ob otvoritvi novih prostorov je potekal program, ki so ga pripravili v osnovni šoli Nova vas, zaključil pa se je z ogledi prostorov. Večina obiskovalcev je obnovljeno postajo zapuščalo z nasmehom na licih.

Zdravstvene storitve v Novi vasi lahko pacienti koristimo štirikrat na teden, neprijetni obiski pa bodo sedaj gotovo lažji.

Miha Mišič

Za konec bi se rada zahvalila vsem prebivalcem Blok za potrpežljivost in razumevanje v času prenove, ki je zaradi objektivnih okoliščin trajala dlje, kot smo načrtovali. Zaposleni v zdravstvenem domu pa se bomo v boljših pogojih dela potrudili za hitro in strokovno pomoč pri ohranjanju in krepitvi zdravja vseh, ki boste pomoč poiskali in potrebovali.

Olga Doles

Pel je šolski otroški zbor.

Trikratni premislek

Jože Lavrič Cascio

Evropska komisija je prišla do ugotovitve, kako daleč je od svojih državljanov. Razkorak med Komisijo (vlado) v Bruslju in državljani je bil velik, prevelik, da bi lahko nemoteno funkcionirala.

Margot Wallström, podpredsednica Evropske komisije, odgovorna za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo, je bila pred kratkim s predsednikom Barrosom in našim komisarjem Potočnikom na obisku v Sloveniji in je na srečanju z mladimi poudarila, kako pomemben je za Evropsko unijo dialog z državljani.

Dan in pol za obisk Slovenije vsekakor ni dovolj. Slovenija ponuja res veliko, tako naravnih lepot in kulturnega bogastva, kot članica EU. Tokrat je ponudila tudi veliko snega!

Zdi se, da Evropa išče svojo identiteto, da želi vzpostaviti dialog z državljani tudi preko tako imenovanega dialoga 3D (dialog, debata, demokracija), kjer svoje državljane vabi, da povedo svoje mnenje in ga posredujejo naprej, vse do Bruslja.

Med iskanjem identitete Evropske unije in Blok ni velike razlike, le da nam manjka 3D. Mi na Blokah imamo 3M (molk, monolog, malodušje). Če se išče Evropa, pa se ne bomo mi? Toda kaj je tisto, kjer se lahko najdemo tudi mi?

Ker ne moremo samo »jamrati« in kritizirati, je tudi v ljudeh potrebno najti tisto, kar želijo izraziti, povedati. V pripravi je knjiga o Blokah, s katero se bodo, upam, lahko identificirali vsi, ki so bili včasih ponosni, da so bili Bločani, danes pa izgubljajo tisto, kar jih je nekoč povezovalo.

Jadranje, bloško smučanje, voli, ki izumirajo skupaj z vami, kulturna dediščina. Duše ljudi so postale odtujene. Toda ko poslušam, kako je postal Rožni Vrh Hudi Vrh, kako so nekoč gnali živino iz Metlike, kako je cerkev v Velikih Blokah združevala ljudi, ko so jih napadali Turki in zdi se, da jih združuje še danes, kako so se Napoleonovi vojaki umikali z Blok in v mrazu kurili vaške plotove tam okoli Krpana na Zavrhu in okolici, kako so mlada dekleta nabirale rože in jih nosile peš na tržnico v Ljubljano.

Pripovedi starejših prebivalcev Blok nam govorijo o težkih časih, o ogroženosti in lakoti, toda po drugi strani o lepših, bolj brezskrbnih in za dušo bolj sitih časih.

Kaj se je spremenilo od takrat?

Slog življenja, navade, povečala se je udtujenost, sedaj se srečujejo le še ob monologih nekaterih, ki s polnimi usti govorijo o skromnosti.

Evropska komisarka Walstromova je odšla iz Slovenije v snegu, toda kljub temu zadovoljna, da se je lahko pogovorila tudi z mladimi, ki bodo nekoč govorili tudi o Blokah. Tudi v mrazu smo lahko srečni in zadovoljni.

Ne želim si, da bi zopet poslušali zgodbe o Butalcih, temveč o ljudeh, ki so našli tisto, kar jih je nekoč združevalo.

Ne počutimo se še ogrožene, da bi lahko premišljali o sebi. Na občini bodo v prihodnjih mesecih iskali nov izvir vode, pred leti položene asfaltne prevleke bodo prekopane za novo kanalizacijo. Nedotaknjena bodo ostala le dvorišča nekaterih, ki so za svoje »odplake« že poskrbeli. Vsa očiščenja odtekajo proti Fari, s čistilno napravo bomo postali še bolj evropski. Kmečkih iger ni več, ostali so le še 3M. Zamenjajmo jih s 3I – iskrenostjo, idejami in izvirnostjo.

Med Evropskimi D-ji, bloškimi M-ji, so tudi I-ji, ki simbolizirajo prihodnost. Premetanka med njimi nam da besedo DIM in veste, kaj pravijo, da je tam, kjer je dim, tudi ...

Naj monolog zamenja dialog in naj site trebuhe zamenjajo site duše.

Želim si, da bi tudi mi nekoč z nasmehom na ustih pripovedovali našim zanamcem o časih, ko so se Bloke prebudile in namesto devetih mesecev mraza postale celo leto tople do soljudi.

Izvir vode nas bo odžejal, izvir duše nas bo napolnil z energijo, le izgubljene studence vode moramo poiskati, o katerih nam govorijo naši starši z nasmehom na obrazu.

Kako globoko bo treba zavrtati, v zemljo ali v duše?

Pomembne so tudi aktivnosti izven meja občine

V GLASILU BLOŠKI KORAK smo se že navadili, da običajno pišemo o načrtih in aktivnostih, ki jih izvajamo na področju občine Bloke. Bralcem so zato manj poznana prizadevanja in aktivnosti, ki jih izvajamo tudi v sodelovanju občin Notranjsko-kraške regije ter v povezavi z drugimi občinami z Dolenjske in okolice Ljubljane.

V sodelovanju občin Notranjsko – kraške regije, ki obsega občine Postojna, Pivka, Logatec, Loška dolina, Cerknica in Bloke, trenutno poteka izdelava regijskega razvojnega načrta za obdobje 2006 – 2013. V sklopu tega načrta poleg lokalnih projektov iščemo tudi projekte, ki imajo širši regijski pomen. Na podlagi teh prizadevanj smo ob nedavnem obisku Vlade RS v Notranjsko-kraški regiji izpostavili predvsem dvoje: razvoj cestne infrastrukture ter potrebo po ohranjanju naravne dediščine.

Politiki in gospodarstveniki smo bili enotni, da je posodobitev cest nujna.

Kot najbolj kritična cestna povezava za naš prostor se je pokazala regionalna cesta na relaciji Unec – Žlebič. Omenjena cesta je za življenje in razvoj gospodarstva v našem prostoru izjemnega pomena, saj ta cesta pomeni edino povezavo z razvitim svetom. Naše področje namreč ne premore drugih povezav, kot je železnica itd. Vladi RS smo tudi ob nedavnem obisku poizkušali dopovedati, da je to cesto potrebno uvrstiti v državne razvojne načrte posodobitev regionalnih cestnih povezav v Sloveniji za naslednje razvojno obdobje. Ne predstavljamo si namreč, da bi se dolgoročno ves tranzitni in lokalni promet lahko odvijal po obstoječi cesti skozi naselja, kot se to izvaja danes.

V sodelovanju z občinami Dolenjske in okolice Ljubljane od Kočevja, Ribnice do Škofljice pa smo na Vlado RS posredovali predlog, da prioriteto predvidi tudi posodobitev ceste, ki povezuje Ljubljano od avtocestnega obroča preko Kočevja do hrvaške meje. To pobudo smo poimenovali 3A razvojno os.

Obe pobudi so na Ministrstvu za promet sprejeli z vso resnostjo. Trenutno že potekajo začetne priprave za izgradnjo nove priključne ceste od Pijave Gorice do avtocestnega obroča na Rudniku pri Ljubljani. Z izgradnjo tega cestnega odseka bi vsem voznikom, ki se dušijo v vsakodnevnih kolonah skozi Škofljico in Lavrico, olajšali prihod na delo v Ljubljano in okolico. Posodobitev te ceste je pomembna tudi za prebivalce naše občine. Z ureditvijo ceste preko Lužarjevega brega, za kar si na naši občini prizadevamo že več let, bi Bloke še dodatno približali glavnemu mestu in obratno.

Slovenija je vrsto let vlagala predvsem v posodobitev in razširitev avtocestnega omrežja, obnova ostalih regionalnih cestnih povezav pa je bila zanemarjena. Glede na izjave in prizadevanja sedanje vladne ekipe pa lahko pričakujemo, da se bo v obnovo regionalne cestne infrastrukture v naslednjem razvojnem obdobju namenilo bistveno več denarja kot do sedaj, zato je zelo pomembno, da se v državne razvojne načrte

uvrstimo tudi s projekti s področja naše regije, sicer bo denar odšel v druga slovenska področja. Te cilje pa bomo dosegli, v kolikor bomo pri postavljanju utemeljenih zahtev enotni in dovolj vztrajni.

Pospesovali bomo vsestranski razvoj, ob tem pa ne bomo pozabili na varovanje naravne dediščine. Tako bi lahko povzeli drugo pomembno sporočilo, ki se je oblikovalo ob nedavnem obisku Vlade RS v naši regiji.

Občine Notranjsko – kraške regije spadajo v občutljivo ekološko področje, kjer se lahko pohvalimo še z razmeroma čisto in neokrnjeno naravo. Pregovor pravi, da smo naravo dobili v upravljanje od naših dedov z namenom, da jo bomo varovali za naše otroke in vnuke. Te naloge se zavedamo tudi na občini Bloke. Da živimo na občutljivem področju, so ugotovili tudi na Ministrstvu za okolje in prostor, saj so kar 54 % površine Notranjsko-kraške regije zavarovali v okviru projekta »Natura 2000«.

Na občinah Notranjsko-kraške regije se zavedamo odgovornosti glede varovanja naravne dediščine, zato v tej smeri vodimo tudi ustrezne aktivnosti. Ob nedavnem obisku vlade RS v naši regiji smo podpisali pismo o nameri za ustanovitev EKO regije, ki so ga podpisali župani občin Notranjsko-kraške regije in minister za okolje in prostor. S podpisom tega pisma smo državi sporočili, da bomo pri načrtovanju nadaljnjega razvoja spoštovali veljavno evropsko okoljevarstveno zakonodajo, ob tem pa smo poudarili, da bomo za izvajanje uspešnega varovanja okolja potrebovali dodatna sredstva od države in Evrope. V okviru varovanja okolja v naši regiji bo potrebno poiskati lokacijo za regijsko odlagališče odpadkov ter zgraditi številne čistilne naprave za čiščenje odpadnih voda.

Že daljše obdobje iščemo ustrezno lokacijo za regijsko odlagališče odpadkov. Žal je namera za ustrezno ureditev regijskega odlagališča v Postojni zaradi neuspelega referendumu propadla, se pa trenutno že kaže druga ustrezna rešitev. Ustrezne rešitve se iščejo tudi na področju čiščenja odpadnih voda. V okviru projekta »Porečje Ljubljance«, v katerem sodelujejo občine Notranjsko-kraške in Ljubljanske regije od Blok do Ljubljane (sodeluje 15 občin), izdelujemo študije za zagotovitev čistih voda na celotnem porečju. Sodelovanje v tem projektu naj bi sodelujočim občinam omogočilo pridobivanje investicijskih sredstev iz evropskih strukturnih in kohezijskih skladov, ki jih bomo pridobivali za izgradnjo čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov.

Pri vseh navedenih aktivnostih gre za naloge, ki imajo širši regijski oziroma medobčinski pomen. Na občini Bloke se zavedamo, da tovrstne naloge lahko rešujemo le s skupnimi močmi oziroma prizadevanji, zato pri vseh projektih tudi aktivno sodelujemo.

Župan Jože Doles

»Varovanje narave je naša dolžnost in pravica,« so dejali notranjski župani in nazdravili podpisani nameri o ustanovitvi EKO regije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve na podlagi 12. člena Odloka o podeljevanju priznanj Občine Bloke (Ur. list RS, št. 66/05) objavlja

RAZPIS

O ZBIRANJU PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE BLOKE ZA LETO 2006

Priznanja Občine Bloke so:

- naziv častnega občana občine Bloke
- zlati grb občine Bloke
- priznanja občine Bloke

NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan Občine Bloke se podeli posamezniku za njegov izjemen prispevek na različnih področjih življenjskega dela, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine Bloke.

Naziv častni občan Občine Bloke se podeli občanom občine Bloke in drugim državljanom Republike Slovenije, kakor državljanom tujih držav, ki imajo posebne zasluge za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za druge izjemne dosežke pomembne za občino Bloke.

ZLATI GRB OBČINE BLOKE

Zlati grb Občine Bloke je najvišje priznanje občine Bloke, ki se podeljuje:

- posamezniku za življenjsko delo, večletne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnejšega pomena,
- skupinam občanov, društvom in drugim pravnim osebam za večletne uspehe in dosežke, s katerimi povečujejo ugled občine Bloke na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela.

PRIZNANJE OBČINE BLOKE

Priznanje Občine Bloke se podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter društvom ob posameznih jubilejih in priložnostih, kakor tudi uglednim gostom oziroma delegacijam, če je njihovo delovanje pomembno za razvoj posamezne organizacije ali skupnosti v občini Bloke.

Naziv častni občan Občine Bloke se podeli izjemoma.

Vsako leto se lahko podeli en zlati grb Občine Bloke in do tri priznanja Občine Bloke.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo občina, občani, politične stranke, vaše skupnosti, podjetja, društva ter druge organizacije in skupnosti.

Predlog mora vsebovati:

- ime in priimek oziroma naziv in naslov predlagatelja;
- navedbo, na katero izmed treh možnih priznanj se predlog nanaša;
- ime in priimek oziroma naziv in naslov predlaganega;
- pisno obrazložitev.

Upoštevani bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad Občine Bloke, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov:

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, Občina Bloke, Nova as 4a, 1385 Nova vas s pripisom: »**ne odpiraj – občinsko priznanje 2006**« in sicer do vključno 10. avgusta 2006 do 12. ure osebno v tajništvu občine, oziroma bodo do 10. 8. 2006 oddane priporočeno na pošto.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve

Juhuhu, počitnice so tu

ČEPRAV TEMPERATURE NISO RAVNO POLETNE, KOLEDARSKO LETO VSEENO TEČE NAPREJ IN POLETJE ŽE TRKA NA DURI, Z NJIM PA SE ŠOLARČKI VESELIJO TEŽKO PRIČAKOVANIH POČITNIC. ŠOLSKA VRATA SO ZA DVA MESECA ZAPRTA, VENDAR NE DOBESEDNO, SAJ IMAJO OTROCI MOŽNOST UDELEŽITI SE PESTREGA POČITNIŠKEGA PROGRAMA. UČENCE IZ TRETJEGA RAZREDA OSNOVNE ŠOLE SMO POVPRAŠALI, KAKO BODO PREŽIVLJALI POČITNICE IN KAKO SE LAHKO NA BLOKAH NA DRUGAČEN NAČIN PREŽIVI POČITNICE KOT V MESTU.

Alojzij Majdič, Hribarjevo: »Počitnic se zelo veselim. Sošolcev ne bom pogrešal, ker jih grem obiskat ali pa oni pridejo k meni na obisk. Najrajši igram računalnik in gledam televizijo. Ko sem zunaj, se vozim s kolesom in brcam žogo. Zelo rad pomagam voziti gnoj. Z družino bomo šli tudi v toplice. Najrajši sem doma.«

Teotim Hiti, Lovranovo: »Počitnic se zelo veselim, ker ne bo treba več pisati kontrolk in bo več časa za noreti. Dobimo se tudi s prijatelji in k meni pride na počitnice bratranec. Veliko tudi kolesarim in hodim na maratone. Doma pomagam napravljati drva in pobirati krompir. Všeč mi je, ker imam doma veliko prostora, ker ga morda nekateri nimajo. S starši gremo tudi na morje.«

Štefan Lah, Glina: »Komaj čakam počitnic, ker ne bo treba več pisati in računati. Šole sploh ne bom pogrešal. S sošolci pa se vidimo, ko v avgustu praznujem rojstni dan in jih povabim na torto. Najrajši pomagam očiju v štali, pa tudi kositi pomagam. Med počitnicami bom ves čas doma, ker imamo konje in moramo skrbeti zanje. K meni pa pride na počitnice moj bratranec. Če že grem kam, grem najrajši na Dolenjsko na trgatev, vendar mi je doma še vedno najlepše.«

Mihaela Drobnič, Velike Bloke: »Čeprav se zelo veselim poletja, bom vseeno pogrešala sošolke. Doma se bom igrala z Meto in Martinom, mlajšo sestro in bratcem. Staršem vedno pomagam, tudi med letom, saj vsak teden naredimo razpored dela. Jaz še najrajši pometam. Všeč mi je, ker sem veliko z družino. S kolesom se vozim samo v spremstvu staršev. Mogoče gremo tudi na morje. Bloke so mi najbolj všeč, ker sem se tako navadila.«

Erika Jakopin, Studeno: »Zelo se veselim počitnic, ker grem na morje v Zambratijo in k stari mami v Podklanec na počitnice. K meni pa tudi prideta na počitnice sestrična in bratranec. Malo bom pogrešala sošolke. Ko sem doma, lahko zjutraj dlje spim in potem včasih gledam risanke, se igram s psom in kolesarim. Lepo bi bilo, če bi bil na Blokah kakšen bazen.«

Lea Erjavec, Sveti Duh: »Med počitnicami imam več prostega časa. Letos grem skupaj s sošolkami v kolonijo v Zambratijo. Drugače pa tudi sošolke pridejo k meni na počitnice. Mamici vsak dan pospravim posteljo. Prej sem živela v Ljubljani, na Blokah mi je bolj všeč, ker se lahko več podim in se vozim s kolesom. Mogoče malo pogrešam kino, zato greva včasih z mami v kino v Ljubljano.«

Anja Anzeljc

Minister obiskal Novolit

V OKVIRU VLADNEGA OBISKA NA NOTRANJSKEM JE MINISTER ZA GOSPODARSTVO RS MAG. ANDREJ VIZJAK OBISKAL NOVOLIT, KJER SE JE Z VODSTVOM PODJETJA POGOVARJAL O AKTUALNIH GOSPODARSKIH TEMAH TER OPRAVIL OGLED PROIZVODNJE. V RAZGOVORU SE JE DOTAKNIL VPRAŠANJA SMOTRNE UPORABE LESA V INDUSTRIJSKE NAMENE, KI NAJ BI IMELA PREDNOST PRED ENERGETSKO IZRABO, POSEBEJ ŠE, ČE SE UPORABLJA ZA PRODUKTE Z VIŠJO DODANO VREDNOSTJO.

POZVAL JE, DA SE GOSPODARSTVO SKUPAJ Z VLADO DOGOVORI O POLITIKI DO RAVNANJA Z LESOM.

Sicer pa je beseda tekla o težavah, ki se čutijo v regiji na področju prometnih povezav, preskrbe s kvalitetno električno energijo, telekomunikacijami itd.

Na vprašanje, kaj pravzaprav za gospodarstvo predstavlja opredelitev Notranjske za ekoregijo, pa je minister zagotovil, da to ni mišljeno kot omejevanje, ampak priložnost, da naravne danosti lahko izkoristimo v gospodarskem in raz-

vojnem smislu. Ekoregija ni zamišljena kot neke vrste naravni rezervat, ampak bolj opredeljuje in izkorišča specifiko te pokrajine.

V nadaljevanju pogovorov, ob kosilu v gostilni Miklavčič, pa je beseda tekla o dveh za Bloke pomembnih temah. O medvedih in kasarnah. O prvih je minister menil, da ni logično, da se naval medvedov v urbana naselja sploh dopušča in da je treba ustrezno ukrepati. Kar pa se bloških kasarn

Minister si je z zanimanjem ogledal proizvodni proces.

Ministra Vizjaka so na Blokah dočakali predstavniki Novolita in močno deževje. Toda kljub temu je za Notranjske novice dejal: „Če bi si na Notranjskem gradil počitniško hišico, bi bilo to na Blokah.“

tiče, so te le eno od neperspektivnih državnih premoženj, ki ga država ne bi smela prodajati, saj ga s ciljem skladnega regionalnega razvoja lahko brezplačno prenese v last občine, posebej še, če ima občina jasen razvojni načrt, ki zagotavlja razvoj ustreznih dejavnosti na tem prostoru. V zvezi s tem problemom, ki se že predolgo vleče brez prave rešitve, je minister Vizjak obljubil posredovanje na obrambnem ministrstvu.

Kaj bo iz tega nastalo, pa bomo lahko prav kmalu videli.

R. P.

Obvestilo!

Občane obveščamo, da je na spletni strani občine Bloke www.bloke.si objavljen javni razpis za dodelitev finančne intervencije v ukrepa:

- osemenje plemenskih kobil in
- medsebojna menjava ali nakup kmetijskih zemljišč.

Vloge dobite na spletni strani ali na občini Bloke v času uradnih ur. Rok za vložitev zahtevkov za oba ukrepa je 30. 9. 2006.

Obvestilo

Kmetijska svetovalna služba Cerknica sprejema prijave za odvzem vzorcev zemlje za kemično analizo tal in izdelavo gnojilnih načrtov.

Prijave in informacije na tel.: 7097 – 040 ali 7097 – 040

Kss Cerknica

Pri kosilu se je pridružil tudi župan in obravnavali so tudi druge razvojne probleme Blok.

Novolit v Beogradu

Z malo nostalgije na Terazijah.

Beograjčani gotovo nimajo nostalgije po Natu, kar pričajo številne ruševine.

Titova grobnica je osamljena.

Letos smo si novolitovci, kot eni prvih ogledali samostojno Srbijo, oziroma njeno prestolnico.

Odpotovali smo že v zelo zgodnjih urah in koristili nočno vožnjo preko Hrvaške za nadaljevanje spanja. Zbudil nas je šele prehod meje iz Hrvaške v Srbijo.

Beograd je bil v dopoldanskih urah še skoraj prazen, tako da smo si lahko ogledali prestolnico kar iz avtobusa, le starodavno trdnjavo na sotočju Donave in Save – Kalemegdan smo si ogledali peš. Sobotno popoldne smo izkoristili za krajši počitek, zvečer pa smo se sprehodili do Skadarlije, kjer smo si privoščili pravo srbsko večerjo, ki se je zavlekla pozno v noč tudi s pomočjo muzike in trubačev. Ura je bila kar primerna za spoznavanje in nadaljevanje nočnega življenja v Beogradu na splavih, vendar vsi tega niso vzdržali in so si raje podaljšali nočni počitek v hotelu.

V nedeljskem dopoldnevu smo si ogledali eno izmed tržnic ter se založili z bolj ali manj potrebnimi stvarmi in hrano s tržnice. Pogledali smo si še cerkev sv. Save, ki je zanimiva predvsem po tem, da jo še gradijo in da je ena izmed največjih pravoslavnih cerkva na svetu.

Ko si enkrat v Beogradu, je prav, da se malo prepustiš nostalgiji ali pa spominom na bližnjo preteklost v nekdanji skupni državi ter da obiščeš Dedinje in muzej, vendar sedaj tam ni nobene gneče in si lahko vse v miru ogledaš.

Popoldne smo se povzpeli na bližnji hrib, se poklonili neznanemu junaku na Avali, po vzponu pa je sledilo okrepčilo ali manjše kosilce v Novem Beogradu, za katerega pa pravijo, da je že v Evropi in ne več na Balkanu, pa tudi pot nas je vodila proti domu tam mimo.

Po dolgi vožnji si naposled le oddahneš v Ljubi Sloveniji in ponovno spoznaš, da je doma najlepše.

Jože Milavec

**GENERALNI POKROVITELJ
POHODA PO KRpanovi poti**

1881
MDK
MESNINE
DEŽELE KRANJSKE D.D.

Radlek v besedi in sliki

SKUPNA POT JE POT, PO KATERI GRE VSAK SVOJO POT!

Tudi na Radleku je tako nekoč že bilo in tudi danes ni prav nič drugače. Radlečanov ni ravno veliko, komaj za tri desetine jih je bilo še pred dnevi. Pa so kljub vsemu zdržali v svojih domovih, na svoji zemlji, kar nekaj stoletij, čeprav so šli prav vsi, vsak po svoji poti v svet, v dolino, kamor je vodila skupna pot. Le malo srečnejšev je uspelo od rojstva do smrti preživeti na svoji rodni grudi in se ogniti skupni poti.

Kljub vsemu in morda ravno zato so njihovi prejšnji rodovi uspeli preživeti turška ropanja, Napoleonove horde vojakov, Avstro-Ogrsko državo, okupacijo Italije, dve Jugoslaviji in kdo ve še kaj. Zagotovo so jih pestile številne bolezni ljudi, od otrok do tistih, ki se najraje naselijo v kosti in telo starejših. Večini bolezni so se uspešno ognili, kot tudi nekaterim družbenim ureditvam, ki jim niso bile po godu; imperializmu, fašizmu, komunizmu... In tako je v večini starejših Radlečanov in Radlečank ostal trdno zasidran le revmatizem.

NAJLEPŠA VAS

Tako kot je za zaljubljenca najlepši kraj na svetu pod odejo, je za Radlečane zagotovo Radlek. Danes šteje ta vasica, vpeta na prevalu med Pogorelcem (807 metrov nad morjem), Liscem (872 metrov) in Hribom (805 metrov), le 32 domačinov.

Ob prvem ljudskem štetju, leta 1769, ki ga je »zakazala« in tudi udejanila Marija Terezija, so na Radleku našli kar 98 ljudi in nikoli pozneje, vse do današnjih dni, jih ni bilo več. Najmanj pa leta 1971; samo 31!

JE MAČKE Z RADLEKA PREGNAL OGENJ?

Ravno tisti terek ob koncu prejšnjega meseca, ko je Bloke in njeno okolico presenetil snežni metež, sem sedel za mizo velike kuhinje Mačkovega Jožeta in seveda družno »modroval« z gospodarjem in vaščani: Ivanom Modicem – Dolajnim, Tonetom Zgoncem – Antonovim in Viktorjem Zgoncem – Lovranovim.

Spomnil sem se pogorišča hleva in skednja Mačkovega Jožeta, da, 2. avgusta letos bo minilo natanko 12 let, ko je vanj treščila strela. Pred 36 leti, leta 1970, je treščilo v Kovačičev hlev in skedenj, ostali štirje požari na Radleku, po spominih sogovornikov, pa so vedno pustošili po Mačkovih domačijah. Pri Leničku se je reklo po

Jože Maček

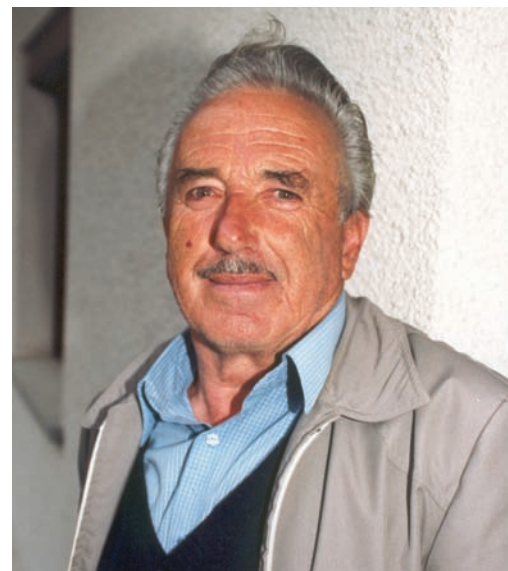

Dolenjski kozolec, prestavljen na Radlek, se lepo ujema z okolico, ga je razstavljenega na sedanje temelje postavil zdaj

domače. Bili so v »žlahti« z zdajšnjim gospodarjem Mačkovine na Radleku. Ob teh požarih je seveda gorelo tudi pri sosedih. Sosedska pomoč in pomoč okoličanov pa je bila na Radleku vedno »doma«! No, takrat so vedno našli skupno pot in družno pomagali sosedu v nesreči.

SNEG SREDI ŽETVE

Lanskega snega se ni bati, pravi staro izročilo. Kaj pa letošnjega, o tem ljudska modrost molči. Zadnje dni maja ga je po Blokah in tudi na Radleku

Ivan Modic – Dolajni

snežni metež nasul kar nekaj centimetrov. Umolknile so celo ptice.

Ivan Modic se spominja, da jih je podobno presenetil sneg 20. maja leta 1972. V njegovih mladih letih pa je padal na Radleku sneg, ko je šla rž že v klasje.

Podobnih primerov z neurji snega, toče in slane je bilo na Radleku, ki leži na nadmorski višini 780 metrov, kar nekaj. Mnogi ob tem razmišljajo, kako naj bi v prihodnje znali bolje obvladovati te sicer naravne, vendar neprijetne pojave. Odgovor je preprost. Nič drugače, kot da se jim pokorimo!

Med sedmimi praznimi domačijami na Radleku sta tudi Žnidarjeva in Slugova, za njima pa še Mačkova. Toda Žnidarjeva bo kaj kmalu spremenila svojo podobo, saj je zdaj v lasti domačina Toneta Knavsca. Na njenem dvorišču pa se že od leta 1913 bohota mogočen oreh, da ga trije možje komaj objamejo.

ema z bloško pokrajino. Še pred dobrim desetletjem
aj žal že pokojni Vinko Zbačnik iz Topola.

ČEZ RADLEK SO VODILE ŠTEVILNE POTI

Tudi rimska, med prvimi. Turki so ubirali svoja
pota. Cesta od Nove vasi do Grahovega je bila vse
do leta 1960 celo državna cesta. Najkrajša cestna
povezava pa je vodila iz Velikih Lašč na Bloke in
tam skozi Radlek nad Martinjak do cerkniškega
Peščenka proti Rakeku. Tista stara cesta med Cer-
nico in Rakekom se še sedaj imenuje Stara cesta.

Zdaj se nekdanja »glavna« cesta med Radlekom in

Tone Zgonc – Antonov

Studenim spreminja v kolovoz, glavna cestna pov-
ezava med Radlekom in občinskim središčem pa
postaja preurejena in asfaltirana cesta od Radle-
ka do Velikih Blok. Če bi asfaltna prevleka segla
vsaj še do spominskega obeležja, pravijo domačini,
bi imeli zagotovo več možnosti, da bi se za asfalt
od spomenika do Grahovega lažje odločili tudi
odgovorni v sosednji cerkniški občini.

ZALETET SE JE MEDVEDU V RIT

Medvedi si tudi na Radleku lastijo vedno več
pravic. Viktorjeve ovce so že dvakrat napadli. Pri
Ivanu se je medved gostil z medom, morda tudi

zaradi maščevanja nad svojim prednikom. Dolajni
Ivan se je namreč še pred leti na cesti pod vasjo z
mopedom zaletel ravno v rit medveda, ki je hlačal
sredi noči po cesti in si v ograji iskal varen prehod.
Ivanu se ni nič zgodilo, medvedu še manj, gate in
hlače pa je menda žena že tako in tako namerav-
ala oprati.

Po srečanju z volkom pa je bilo nekoliko bolj pre-
tresljivo za fičota in usodno za volka! Pa tudi pri
hiši so takrat že imeli pralni stroj!

STUDENCA, KI NIKOLI NE PRESAH- NETA

To sta Lapušnik in Črni studenec. Tudi najstarejši
ne pomnijo, da bi kdaj presahnili, pa so pile njuno
vodo številne vojskujoče se enote, z njo se je os-
krbovala tudi nekdanja vojašnica iz Velikih Blok.
Studenca sta s svojo vodo priskočila na pomoč,
če je bilo treba seveda, tudi vodovodu za oskrbo
Gline, Studenega in Bloške Police.

Viktor Zgonc – Lovranov

Včasih tudi kateri izmed vikendašev odnese vzorec
vode v preiskavo. Doslej so še vse preiskave poka-
zale, da voda iz zajetja Lapušnik in Črni studenec
ustreza dokaj zahtevnemu pravilniku o pitni vodi,
saj je obarvanost sprejemljiva, brez vidnih nečistoč
in vonja, motnost pa je vedno bila pod mejo za-
znavanja. Namigi, da bi na Radlek prišla voda po
ceveh iz drugih virov, ne iz Lapušnika in Črnega
studenca, vznemirjajo domačine, ki bodo, kot
pravijo, tudi v prihodnje vztrajali in si prizadeva-
li, da bi voda iz teh dveh zajetij še naprej tekla po
ceveh domačij na Radleku. Studenca pa že dolgo
kličeta po nujnih vzdrževalnih delih, domačini pa
tega stroška ne bi zmogli.

Jaz sicer verjamem v čudeže, vendar se nikoli ne
zanašam nanje. Tudi Radlečani se ne! Za zdravo
vodo pa jim je veliko mar, posebno še, če je zdrava,
da so ob njej zdravi tudi ljudje, saj pravi Mačkov
Jože, najstarejši krajan, da kdor je v starosti zdrav,
ima dve mladosti!

HVALEŽNI SO SVOJIM PREDNIKOM

V zadnjih petdesetih letih se je vasica v marsičem
veliko spremenila. Med 21 hišami jih je kar deset
novih, sedem jih hrope pod težo let in skoraj težko
je verjeti, da je v tej vasici še vedno 25 glav govedi,
12 konj in tri desetine ovac.

Z mojimi sogovorniki: Jožetom, Ivanom, Tone-
tom in Viktorjem smo obujali spomine na njihove
šolske dni, ko so bosopetili v mrazu in peš do šole
v Novi vasi in nazaj. Zdaj se sedem šolarjev udo-
bno vozi s kombijem ali avtobusom iz vasi do šole
in nazaj. Pa ne da bi jim bili nevoščljivi, morda
bi ti moške le želeli, da bi mladi vsaj malo vedeli,
kakšna je bila njihova mladost, kajti tudi sami se
dobro zavedajo, kaj vse dolgujejo tistim na Radle-
ku, ki so živeli pred njimi!

Tone Urbas

Slovenija in z njo tudi Bloke imajo močno katoliško tradicijo. Mnogi jo zaradi številnih sakralnih
objektov imenujejo kar dežela cerkva. Po nekaterih podatkih imamo v Sloveniji le nekaj manj
kot 300 cerkva, kapelic in drugih božjih znamenj. Med njimi je tudi kapelica sredi Radleka,
med dvema mogočnima lipama starima okoli 200 let. Pred nekako 25 leti pa jo je po nasvetih
nekdanjega bloškega župnika Branka Zadnika lično preuredil domačin in zidar Tone Zgonc. Na
preureditev pa zdaj v soseščini lip in kapelice potrpežljivo čaka še vaško korito.

Bločani odkrivajo turizem na Krasu

BLOŠKA PLANOTA ŠE VEDNO NIMA ZADOVOLJIVO RAZVITEGA TURIZMA IN ZATO JE BILA EKSKURZIJA NA KRAS VEČ KOT DOBRODOŠLA. NA KRASU SE JE NAMREČ V ZADNJIH LETIH TURISTIČNA PONUDBA IZOBLIKOVALA V BOGATO IN PESTRO TER DOBIČKANOSNO DEJAVNOST.

V soboto, 3. junija 2006, smo se pod okriljem Turističnega društva Bloke in občine Bloke ter pod vodstvom g. Staneta Korenjaka odpravili na ekskurzijo, katere namen je bilo predvsem spoznavanje turizma in načinov vodenja turistične dejavnosti (kmečki turizem in turistične kmetije) na konkretnih primerih. Na ekskurzijo so bili povabljeni zmagovalci lanskoletnega tekmovan-

rojaku Antonu Mahniču. Ker je mesto Štanjel v celoti obdano z obzidjem, so ulice zelo ozke in hiše tesno skupaj ena zraven druge. Zaradi težkih življenjskih razmer in stalnega pomanjkanja vode se je veliko prebivalcev izselilo izven obrambnega zidu in v jedru je ostalo le malo stalnih prebivalcev. Čas nam žal ni dopuščal ogleda Štanjelskega gradu in stalne razstave grafik Lojzeta Spacala v

Ferrari je parke gradil z namenom privabiti turiste na Kras.

ja za najlepši vrt in balkon, s strani Turističnega društva pa so bili povabljeni sodelujoči pri organizaciji pohoda po Krpanovi poti. Stroške sta si občina in društvo delila.

Na poti proti Primorski sta nas najprej pozdravila župan občine Bloke Jože Doles in predsednik Turističnega društva Bloke Dušan Kaplan, nato pa nam je g. Korenjak predstavil potek ekskurzije. Prvi postanek smo naredili v Vipavi, kjer smo si ogledali izvir reke Vipave in si privoščili jutranjo kavico in okrepcilo v bližnjem lokalu.

Polni pričakovanj smo nadaljevali pot mimo Ajdovščine v Štanjel, ki je eno najbolj slikovitih in najstarejših naselij na Krasu. Lokalni vodnik g. Jože Švagel nas je popeljal skozi mesto, kjer smo si ogledali največje znamenitosti. Najprej smo se sprehodili skozi znameniti Ferrarijev park, ki ga je zasnoval veliki arhitekt Maks Fabiani, doma iz bližnjega Kobdilja in je bil namenjen, da privabi turiste na Kras že v času pred drugo svetovno vojno. V kobdiljskem stolpu ali Stolpu na vratih je zbirka domače obrti (izdelava gobelinov, vezenje, pletenje košar itd.). Videli smo muzejsko hišo imenovano Romanska ali Kraška hiša, ki je v celoti iz kamna. V cerkvi Sv. Danijela, ki izvira iz druge polovice 15. stoletja, smo slišali še nekaj malega o zgodovini kraja in znamenitem

njem.

V Coljavi na turistični kmetiji Ostrouška Pelicon so nas pogostili s tipičnimi kraškimi dobrotami: s teranovim likerjem, pršutom, vložnimi melancanami, pršutom v teranovi omaki in seveda ter-

anom. V jedilnici s kamnitim ognjiščem nas je lastnica kmetije lepo pozdravila in na kratko predstavila delovanje kmetije in njihovo ponudbo. Vzdušje je bilo zelo sproščeno in z veseljem smo pospravili dobre.

Siti in zadovoljni smo se odpeljali proti spodnjemu Krasu in vasi Pliskovica, kjer nas je sprejela ga. Ivica Žerjal, predsednica Razvojnega društva Pliska. Društvu je uspelo v nekaj letih s pomočjo evropskih organizacij obnoviti staro kraško domačijo »Pr' Slamčevih« in jo spremeniti v hostel za mlade (angleško: Youth Hostel). Uredili so »Kraško učno pot«, katere del smo si ogledali tudi mi. Kot nam je pojasnila ga. Žerjal, se je treba povečanja turizma lotiti zelo premišljeno, iznajdljivo in zagnano. Pri njihovih projektih je imela pglavitno vlogo Evropska unija, saj so v društvu kljub majhnosti kraja razmišljali »evropsko« in se prijavljali na razpise v Evropski uniji. Iz dneva v dan je v njihovem kraju več turistov, pa tudi v prihodnje ambiciozno načrtujejo izboljšanje ponudbe. Omeniti je treba tudi odlično izdelano internetno stran, ki je danes že skoraj nepogrešljiv del oglaševanja turističnih dejavnosti. V vasi deluje vsaj devet kmečkih turizmov in na kmetiji pri Petelinovih smo imeli priložnost poskusiti njihova vina. Po aperitivu so gostitelji predstavili velikost kmetije in njihovo pglavitno dejavnost – vinogradništvo. Sledila je degustacija vin različnih vrst in letnikov, poleg pa so postregli še s kruhom in sirom.

Pot nas je vodila v Škocjanske jame, ki so od leta 1986 vpisane v UNESKOV seznam svetovne naravne dediščine. V uri in pol smo se sprehodili mimo vseh edinstvenih pojavov, ki sta jih ustvarili kraška pokrajina in reka Reka. Kapniki, ponvice, velike dvorane, ponori in naravni mostovi so jemali dih. Po končanem ogledu smo se vidno utrujeni odpravili do naše zadnje točke, ki je bila na turistični kmetiji Pri Andrejevih v vasi Narin v občini Pivka.

Takoj na začetku vasi pri cerkvi sv. Jakoba nas je

Brajda Združene Evrope na Pliskovici. „Vsaka država ima svoj trs,“ nam je predstavila Ivica Žerjal.

V Štanjelu nas je pozdravila „Bločanka“ Neda. Doma je bila pri Malnarjevih v Velikih Blokah. Od doma pa je odšla 1952. leta.

sprejel gospodar g. Jože Želko in nas najprej povabil na ogled cerkve. V notranjosti nam je pojasnil potek obnove glavnega zlatega oltarja in obeh stranskih in nam na humoren način predstavil način življenja v vasi. Nato smo se skupaj odpeljali proti njihovi turistični kmetiji. Na začudenje večine so nam aperitiv ponudili kar zunaj, čeprav se je napravljalo k dežju. Sledila je topla dobrodošlica in začetek večerje, ki je bila pravo doživetje. Hrano so stregli počasi in med vsakim obrokom je sledil del zgodbe.

G. in ga. Želko sta nam izmenično predstavila zgodovino kraja in svojo izkušnjo z ustanavljanjem turistične kmetije. Njune besede so bile vzpodbudne in pozitivne ter pri gostih dobro sprejete. Skupaj s hčerkama so ustvarili nepozabno vzdušje, saj je bila komunikacija med gostitelji in gosti zelo živa, na trenutke celo izzivalna, saj se je razvnela resna in glasna razprava o tem, čigav naj bi bil Martin Krpan. Argumenti so bili dobri tako s pivške kot iz bloške strani, končalo pa se je s kompromisom. Izredno okusna hrana in odkritosrčno gostoljubje so nas pri Andrejevih zadržali pozno v noč. Na koncu nas je g. Želko pospremil do konca vasi, kjer smo se poslovili in odpeljali proti domu.

Vtisov se je v enem dnevu nabralo veliko, vendar je bilo najbolj čutiti optimizem in izreden čut do gostov na celotni ekskurziji. Spoznali smo, da najpomembnejši del turizma in turistične dejavnosti niso arhitekturni ali naravni spomeniki, temveč človek in njegov spoštljiv in odprt odnos do obiskovalcev in veselje do tovrstnega dela. Bločani smo bili deležni močnih vzpodbud in predstavljene so nam bile ideje, ki lahko omogočijo rast turizma na Blokah. Tako kot je zanimiv način življenja ljudi na Krasu, imajo tudi Bloke in Bločani svojevrsten pečat, ki ga lahko s ponosom pokažemo obiskovalcu. V prvi vrsti so

Željki iz Narina ne bodo propadli. Oče Jože kelnari in zabava goste, mama Mojca – odlično kuha, hčerki Mateja in Andreja pa študirata in z velikim veseljem pomagata, kjer je potrebno. Igrata na kitaro, pojeta in sploh obvladata vse.

to bloške smuči in z zimo povezane športne dejavnosti, bloški voli, domača hrana, kakšen aperitiv iz domačega sadja, da o lepi naravi in dobrem zraku sploh ne govorimo. Kaj bomo znali in hoteli narediti z njimi, pa je stvar, o kateri kaže razmisliti.

Simona Govednik

Jubilej bloških pevcev

Res! Hitro mine čas! Ni dolgo, kar smo praznovali visoke jubileje zborovskega petja na Blokah, že so tu nove obletnice delovanja te trdožive pevске bratovščine.

Teh zadnjih pet let je hitro minilo tudi zato, ker je v tem času zbor veliko delal, in to doma na Blokah ter tudi v drugih krajih, saj so ga zaradi izvirnosti pesmi in petja vabili na razne konce naše domovine. Tudi razne glasbene in pevske skupine so rade prišle na Bloke v goste in popestrile kulturno življenje pri nas.

Poleg domačih pevcev smo poslušali pevsko skupino Raglje iz Trebnjega, Oktet Slavček iz Loške doline, MePZ Planinskega društva iz Loškega Potoka, glasbeni skupini Fletno iz Cerknice in Ugib iz Loškega Potoka, folklorno skupino Tine Rožanc iz Ljubljane, Pihalni orkester Kovinoplastika Lož ter Tamburaški orkester Sodražica.

Bloške pevce vabijo na vse strani. Dvakrat so peli na Štrekljevih večerih v Kobjeglavi na Krasu in v Rodiku, gostovali so v Goriskih brdih, v Volčjem Potoku, v Metliki na Veseli vigredi, v Dolenji vasi pri Ribnici. Nastopili so na koncertu v cerkvi sv. Volbenka v Zelšah. Vsako leto sodelujejo na pustnih prireditvah in na prireditvi Zdaj zaori pesem o svobodi v Cerknici.

MePZ Bloke je posnel skupaj s komornim zborom Fr. Gerbiča zgoščenko, stare pesmi pa sta posnela tudi Petračeva s Hudega Vrha. Posnet je

bil tudi film o Petračevih, kjer Micka in France ob pesmi obujata spomine.

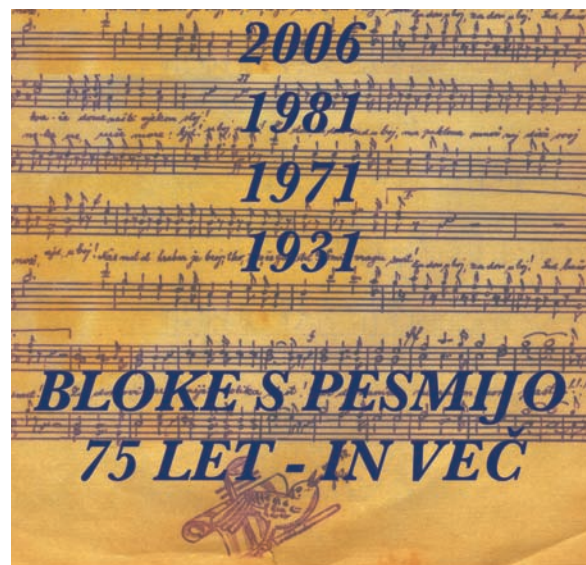
Zbor je sodeloval tudi pri snemanju filma Beli krog življenja, ki prikazuje bloško starosvetno smučanje od zibelke do groba.

Zbor sodeluje na vsakoletni medobčinski reviji pevskih zborov. Te nastope je v zadnjih letih spremljal in ocenjeval strokovni spremljevalec Mitja Gobec, ki je letošnji nastop bloških pevcev takole ocenil: »Letošnji nastop zbora je bogatejši. Spored je dobro in pestro izbran. Zborov nastop je urejen, petje je v nadzorovani dinamiki. Dikcija zbora je razumljiva, intonacija pa zanesljiva.«

Da zbor ne manjka tudi na drugih prireditvah v domačem kraju, je samo po sebi razumljivo. Tudi teh ni bilo malo. Pri vsem tem z zborom tesno sodeluje občina Bloke, osnovna šola, klub bloških študentov, pomagajo pa tudi Novolit, Kovinoplastika Lož, KGZ Cerknica, avto-prevoznik Vojko Klančar in še drugi, kadar zbor rabi kakršnokoli pomoč.

Oj, le naprej, oj, le naprej ...

Fance Škrabec

KULTURNO DRUŠTVO BLOKE
VABI NA

KONCERT

mešanega pevskega zbora KD BLOKE

in

mladinskega pevskega zbora

OŠ Toneta Šraj-Aljoše Nova vas

v počastitev 15 – letnice osamosvojitve Slovenije

in

ob 75 – letnici moškega pevskega zbora »Deteljica«

ob 35 – letnici moškega pevskega zbora KD Bloke

ob 25 – letnici mešanega pevskega zbora KD Bloke

V SOBOTO, 24. junija 2006 ob 19. uri

v dvorani osnovne šole

Tone Šraj – Aljoša

v Novi vasi na Blokah

Sv. Rok v Ravniku

Cerkev v Ravniku je nekoč spadala med najlepše bloške podružnice. Toda kot žrtev druge svetovne vojne je več kot 40 let žalostno propadala – po obnovi pa svoje nekdanje lepote ni mogla več doseči.

Tudi cerkev v Ravniku omenja že Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske, ko v 2. zvezku opisuje bloško župnijo, in sicer na osmem mestu med takratnimi 16 podružnicami bloške fare: »S. Rochi zu Raunik«.

Kdaj je bila sedanja cerkev zidana, se ne ve natančno. Nekdanji bloški župnik A. Makovec je v svojih zapisih postavil domnevo, da je bila ta cerkvena zgradba pozidana v 18. stoletju, torej bi bil Valvasor videl še prejšnjo cerkev. A. Makovec je svojo domnevo utemeljeval z lastnostmi stavbarskega sloga (barok) in pa z letnico, ki je bila nekoč vidna na oboku: 1762.

Pokojna Francka Pakiž, po rodu iz Ravnika, je vedela povedati, da so stari ljudje govorili, da je cerkev nastala iz zaobljube. Nekoč da je razsajala huda kolera, pa so se zaobljubili – in ko so bili uslišani, so Ravničani sezidali sv. Roku,

Oltarna podoba sv. Roka

zavetniku kužnih bolnikov, lepo baročno cerkev, ki je kmalu postala celo romarska.

Cerkev je imela kupolo in laterno, to je svetlobnico, stolpičast nastavek z okenci vrh kupole. Zvonik je razmerno nizek. Vhod v cerkev je pod zvonikom, na desni stani pa posebne kamnite stopnice vodijo v zvonik. Na osmi stopnici je vklesana letnica 1893.

Kot je mogoče sklepati iz oznanilne knjige z dne 12. 8. 1877, je bila cerkev poleti 1877 znotraj in zunaj ometana.

Oltarji so (bili) baročni. Kdo in kdaj jih je delal, se ne da natančno ugotoviti. A. Makovec poroča, da je 1954 videl zadaj na obeh stranskih oltarjih zapisano: »Delan 1735, prenovljen 1875.«

Glavni oltar je posvečen sv. Roku. V tronu ga prikazuje kip kleččega svetnika, ki kaže na znamenje kužne bolezni na nogi, poleg njega pa je na desni pes, ki mu prinaša hlebček kruha. Nad svetnikom je napis: Sv. Rok prosi za nas Boga. Na desni strani sta sv. Florjan in sv. Boštjan, na levi pa najprej nadangel Mihael in čisto levo svetnik, ki mu po atributih ne morem določiti imena – lahko bi bil kak jezuitski svetnik. Prvotno je bil ta svetnik na mestu, kjer je danes sv. Mihael, toda ko so po ponovni postavitvi kipov na oltar ugotovili zamenjavo, je niso popravljali, saj so se bali, da bi lahko poškodovali trhlo oltarno ozadje. V Ravniku vedo povedati, da je kip sv. Mihaela prišel v Ravnik iz starega oltarja pri Fari konec 19. stoletja, ko so tam postavili kamnit glavni oltar. Čisto na vrhu je sv. Notburga s srpom v roki. Na oltarni mizi sta obnovljena kipa (1986) sv. Lucije (desno; v levici drži knjižico, na njej so oči, v desnici ima palmovo vejo) in sv. Uršule (levo; v roki drži palmovo vejo). Kipa sta nekoč stala na vrhu, desno in levo od sv. Notburge. Glavni oltar je nekoč bil bogato okrašen; na oltarni mizi sta obnovljena dva angelca, v župnišču pri Fari je Bog Oče z oltarnega ovršja – čakajo na morebitno vrnitev na svoje prvotno mesto. Danes manjkata tudi stebra, ki sta nekoč dopolnjevala baročno podobo glavnega oltarja.

Stranska oltarja sta precej manjša od glavnega. Levi je posvečen sv. Štefanu, desni pa sv. Tomažu, apostolu. Nad

Desno: Oltarno mizo je izdelal kipar Stane Jarm iz Kočevja

Cerkav sv. Roka v Ravniku

kipom sv. Tomaža je kip Marije z Jezusom, na vrhu je Marijin monogram. Prvotni kipec, ki je stal nad sv. Štefanom, je izginil v povojnem času. Oba stranska oltarja sta lepo izrezljana in bogato okrašena – njuna oblika spominja na stranske oltarje v Metuljah in na Studencu. Verjetno sta še dodatno videti majhna, ker danes ni več oltarnih miz, ki sta stali pred oltarjema.

Umetniških slik cerkev ni imela. Tudi bandero ni ohranjeno.

Tudi kora cerkev ni imela, je pa bilo za pevce nekaj prostora v zvoniku nad glavnimi vrati, kjer je bila napravljena velika lina z ograjo.

Ko so 25. marca 1942 Italijani požgali vas, je zgorelo tudi ostrešje cerkve in zvonika. Že omenjena Francka Pakiž je povedala, da cerkev ni gorela istočasno kot hiše v vasi, pač pa kasneje, ponoči istega dne, ko je bilo okrog že vse požgano, v vasi pa le še dve ženski – drugi so se bili razbežali ali pa zatekli v bližnje vasi ... Tako so pravzaprav vedno ostala le ugibanja, zakaj je cerkev pogorela – npr. ali se je bila vnela že med požarom v vasi in je požar le tlel pod streho ali jo je kdo celo namerno zažgal. Škoda po požaru vsekakor ni bila nepopravljiva, a je obnova po vojni dolgo bila nemogoča – tudi ko so poskusili kaj postoriti, so vedno znova naleteli na kake ovire. V Ravniku vedo povedati, da sta v teku let zgnili dve ostrejšji, ki sta bili pripravljeni za obnovo, vsaj en Ravničan pa je bil celo zaprt, ker si je prizadeval za obnovo ... Stavba je počasi propadala. Kipe z glavnega oltarja in oba stranska oltarja so potem odnesli k Sv. Duhu.

1983 se je v močnem aprilskem deževju udril strop cerkve. Od občine je tedaj prišla zahteva, da se stavba ali popolnoma poruši in zabetonira mesto, kjer je stala, ali pa da se obnovi. Bločani so se s tedanjim župnikom J. Kastelicem odločili za obnovitev. Tako je nastala cerkev, kot jo vidimo lahko dandanes.

Obnova je potekala 1984. leta, blagoslov obnovljene cerkve pa je bil naslednje leto za ravniško žegnanje. Notranjščina je ostala neobnovljena, tudi stropa v cerkvi ni – vse skupaj na obiskovalca še posebno učinkuje. Cerkev so spet okra-

Na levi strani oltarja je kip nadangela Mihaela, zmagovalca nad hudičem, po ljudsko imenovan ravniška dudka.

sile podobe, ki so se vrstile od Sv. Duha. (Pri Sv. Duhu je ostal le kip Marije, ki je bil nekoč dan iz zaobljube cerkvi v Ravniku; darovala ga je gospa z Lahovega.) Ob straneh so ob obnovi postavili korenine dreves, ki so rasle na cerkvenem zidovju.

Oltar proti ljudstvu je delo umetnika Jarma. Relief na podstavku prikazuje Jezusov in Marijin obraz.

Nekoč sta bila v zvoniku dva zvonova. Veliki je bil jeklen (474 kg, KID na Jesenicah 1921) – ta po obnovi cerkve spet zvoni. Mali zvon pa je bil bronast. Koliko je tehtal, se ne ve. Ostalo pa je zapisano, kakšen je bil in kdo ga je ulil. Napravil ga je 1691 Gašper Franchi v Vidmu (Udine). Napis na njem se je namreč glasil: »OPVS GASPARI FRANCHI VTINENSIS ANNO DOMINI MDCLXXXI – SA: TRINITAS VN: DE: MI: NO:«. Okrajšave pomenijo: Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis. Po slovensko: Sv. Trojica, en sam Bog, usmili se nas. Zvon je imel še reliefne podobe Jezusa na križu in Matere Božje. Zvonova sta ob ognju padla na obok nad glavnimi vrati, mali zvon je pri tem počil in bi bil neuporaben, veliki pa je ostal nepoškodovan. Malega so že po letu 1954 (ko je Makovec opisoval stanje ravniške podružnice) odpeljali (ukradli) in prodali v livarno v Kočevju ...

Sv. Rok praznuje 16. avgusta – na nedeljo po tem datumu imajo Ravničani žegnanje. To je čas, ko se poletje na Blokah po vrhuncu, ki ga doseže v času med sv. Jakobom (25. julij) in sv. Lovrencem (10. avgust) oz. veliko mašo (15. avgust) že začne počasi prevešati proti jeseni. Čeprav dandanes v ravniški cerkvi ni več množic, ki bi romale k sv. Roku prosit za zdravje, pa številni pridejo radi pogledat cerkev, ki bi lahko bila simbol trdoživosti Bločanov.

V vasi je tudi kapelica, ki je prav tako posvečena sv. Roku. Kot zanimivost velja omeniti, da so staro kapelico ob širitvi ceste porušili, cestno podjetje in tedanja občina Cerknica pa sta zgradila novo, ki je bila blagoslovljena 8. 10. 1988. Istega leta je bil obnovljen tudi kip sv. Roka iz te kapelice – ocenjeno je bilo, da je kip star okoli 400 let in da je po vsej verjetnosti še iz prvotne cerkve v Ravniku, torej tiste izpred 18. stoletja.

Pripravil: France Ivančič

P. S. Vesel bi bil, če bi mi znal kdo povedati, kateri svetnik je v glavnem oltarju povsem na levi.

Prišla je pomlad

Ko je sonce začelo topleje stegovati žarke proti zemlji, smo se v drugem razredu odločili, da jo uberemo proti Bloškemu jezeru. V načrtu smo imeli opazovanje življenja v vodi in ob njej. Na noge smo si nataknili gumijaste škornje, v nahrbtnike naložili vse potrebne pripomočke: lupe, steklene kozarce, cedila in mreže za lovljenje rib. Ko smo prišli do jezera, smo se lotili dela. Spoznali smo nekaj zanimivih vodnih rastlin, videli čudovite modro zelene kačje pastirje, nekaj komarjev, posebno navdušeni pa smo bili nad vodnimi drsalci, ki so drsili po vodni gladini. Poslušali smo oglašanje žabjega samca in pri tem opazovali napihovanje njegovih dveh zvočnih mehurjev. Tudi race so nam napolnile ušesa s svojim hreščočim oglašanjem med preleti jezera. Ujeli smo na tisoče malih paglavcev (na fotografiji) in s tem menda postavili rekord

v številu ulovljenih žabjih mladičev na jezeru. To priznanje smo si sami določili. Seveda smo vse lepo vrnili nazaj v vodo. Videli smo še veliko drugih malih živalic, dva med nami pa sta opazila tudi debelo kačo. No ja, tudi to je mogoče. Tudi mladega pupka in pijavko smo videli. Ko smo z opazovanjem življenja v vodi in ob njej zaključili, smo odšli v šolo. Kakor smo veselo prišli k jezeru, smo se še bolj veselo vračali v šolo, kjer nas je čakala Aljaževa polnozrnat korenčkova torta. Ne boste verjeli, čisto celo smo pojedli.

Končno je prišel težko pričakovani dan za nas drugarčke 7. 6. 06. Nastop za starše. Staršem smo namreč prvo sredo v juniju pokazali, kaj vse smo se naučili v letošnjem letu. Najprej smo izdelali vabila, okrasili in pospravili razred, v sredo pa veselo in korajžno (vsaj zdelo se nam je tako) zapeli, zaigrali in zaplesali. Predstavili smo nekaj pesmic, ki smo se jih naučili v šoli, k pesmicam dodali glasbeno spremljavo, deklamirali, zaigrali igrice Pod medvedovim dežnikom. Sašo in Karolina pa sta se nam predstavila s harmoniko in klavirjem. Celu uro smo nastopali in si na koncu resnično zaslužili sokove, čokoladice in bonbone.

Seveda smo pogostili tudi mamice, očke, bratce, sestre, babice in dedke. Aha, še to, naš nastop si je z zanimanjem ogledala tudi gospa ravnateljica

in nas na koncu zelo pohvalila. Bravo mi! Res je že čas, da gremo v tretji razred.

Naslednjega dne smo skupaj s prvim in tretjim razredom odšli v Dobropolje (v Podgoro), kjer smo se povzpeli po naravoslovni učni poti Zvonček. Že na začetku poti nas je privabil bajer poln rib, sramežljivih žabic, obogaten z ogromnim krapom in veliko želvo. Vodič nas je seznanil z živalmi, ki jih lahko srečamo na njihovem območju. Spregovoril je o onesnaževanju in propadanju gozdov, o zgradbi in nastajanju gozdnih tal, pokazal nam je veliko različnih dreves in nam razložil uporabnost njihovega lesa. Na koncu pa smo v čudoviti koči ob jezercu dobili okusno obaro, neznansko dišeč kruh in sladek sok. Ostalo nam je še nekaj minutk za igro na igralih in naravoslovni dan se je uspešno zaključil. Z avto-

busom smo se odpeljali nazaj v nam ljubo Novo vas.

Ker pa se je v začetku junija na Blokah (pa najbrž še kje drugje) precej ohladilo, smo se na hitro odločili, da v petek izpeljemo še opazovanje travnika (upali smo na zmerno vročino). Odpravili smo se proti Fari, kasneje pa še okrog šole, kjer smo posedli na robove travnikov in jih opazovali. Poslušali smo zvoke narave, vonjali trave in cvetlice ter opazovali čudovite barve pomladi. Poskušali smo najti še kakšno travniško žival, recimo: pikapolonico, metulja, kobilico, murna, deževnika, čebelo, gosenco ..., vendar se ni razen dveh pajkov in nekaj mravelj prikazalo nič. Vse živalice so bile zaradi hladnih razmer varno skrite v svojih domovanjih.

Pomladno opazovanje smo z veseljem zaključili s sladoledom.

Pa nasvidenje prihodnje leto.

Učenci drugega razreda z učiteljico Petjo

Logika in matematika

Učenci naše šole sodelujemo in tekmujejo tudi na tekmovanjih iz logike in matematike. Že nekaj časa pred tekmovanji imamo priprave. Na pripravah dobimo tekmovalne naloge iz prejšnjih let, ki jih skupaj z mentorico rešimo. Nekaj vaj dobimo za reševanje tudi domov in jih nato z mentorico pregledamo v šoli.

Polni znanja se na šolskem tekmovanju po svojih najboljših močeh potrudimo, da pravilno rešimo čim več nalog. Najboljši tekmovalci gredo naprej na regijsko tekmovanje. Priprave in tekmovanje na regijski ravni so podobni prejšnjim, le da so naloge težje in jih je več. Le nekaj najboljših tekmovalcev se udeleži še državnega tekmovanja. Tu so naloge najtežje in tudi priprav je veliko več kot za prvi dve tekmovanji. Najboljši tekmovalci na posameznih stopnjah lahko dobijo priznanje.

Sam vem, da (taka) tekmovanja iz logike in matematike niso mala malica. Matematičnega tekmovanja za Vegovo priznanje sem se prvič udeležil že v 2. razredu. Do letos sem osvojil že

pet bronastih priznanj na šolskih tekmovanjih iz matematike. Letos, ko sem postal učenec 7. razreda, pa sem izpolnil pogoje za udeležbo na področnem tekmovanju. Osvojil sem srebrno Vegovo priznanje. V prihodnjem letu upam, da bom izpolnil vse pogoje in se udeležil državnega tekmovanja za zlato Vegovo priznanje.

V 5. razredu sem se prvič srečal z zahtevnejšimi nalogami iz logike. Učil sem se smiselnega branja in logičnega povezovanja izjav. Izjave znam tudi smiselno zapisovati v tabele in izpeljati zaključke. Vse to sem uporabil na šolskem in področnem tekmovanju iz logike, ki je organizirano v okviru Zavoda za tehnično kulturo Slovenije. Tudi v znanju logike sem osvojil že dve bronasti in dve srebrni priznanji.

Mentorica: Kristina Hace

Matej Drobnič

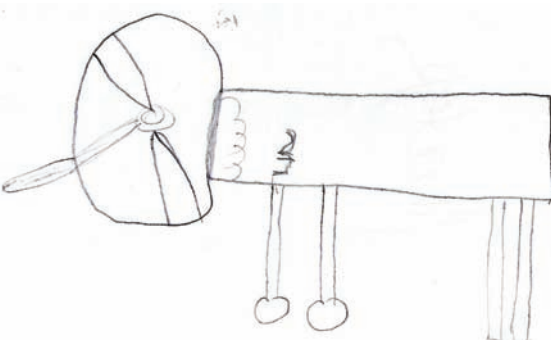

Raziskovanje dediščine pri turistični vzgoji v sedmem razredu

SLAMOREZNICA

Že ime pove, da se je uporabljala za rezanje slame in sena za krmo živine. Pri hiši je že dogo časa. Moj dedi pravi, da že od takrat, ko je on postavil hišo in hlev. Sedaj stoji nad hlevom, kjer imamo tudi seno. Tukaj so si svoj kotiček našle tudi mačke. Slamoreznico še vedno uporabljamo.

Pripravila: Mateja Ponikvar

VODNJAK V TOPOLU

Vodnjak stoji sredi vasi. Ob njem vsako leto ob novem letu sprožimo ognjemet. Zgradili so ga vaščani in je skupna last. Nekoč se je neki vaščan v njem tudi utopil. Ob njem se vaščani tudi zbiramo, kadar se pogovarjamo o kakšnih skupnih vaških stvareh.

Pripravil: Luka Kandare

SUHA ROBA

Včasih so skoraj vsi znali narediti kakšen kos »suhe robe«. To je bilo nujno potrebno, saj so te izdelke vsakodnevno rabili na domačijah. Izdelovali so lesene žlice. Moj dedek pa je že zelo zgodaj znal narediti tudi košaro. Košaro je naredil iz šib – drabutnic, ki so se uporabljale tudi pri pokrivanju strehe s slamo. Dno košare je bilo iz jesenovega lesa. Košare še danes uporabljamo za sadje, krompir in podobno. Moj dedek zna narediti tudi koš, ki se ga lahko uporabi za nošenje sena za živino.

Pripravila: Andreja Intihar

BEDEN NA STUDENEM

To je bil zbiralnik za vodo, ki so jo uporabljali za napajanje živine. Izkopal ga je neki Italijan. Beden je sedaj opuščen in se zarašča z grmovjem. V njem pa se najdejo tudi odpadki, kar pa nam ni v ponos.

Pripravila: Tina Kranjc

BLOŠKE SMUČI

Bločani so jih izdelali iz lesa. Ta obrt je že zelo stara. Danes v spomin na staro smučanje prirejajo smučarske teke. Tudi sama sem že poskusila ta šport. Bilo je kar zahtevno, saj sem se s tem srečala prvič in do preselitve na Bloke sploh nisem poznala tega športa.

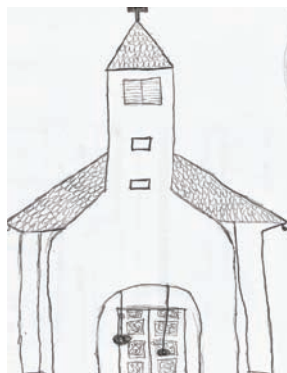
Pripravila: Silvana Angelova

NAPOLEONOV MOST NA BLOKAH

Most je čez Bloščico v Velikih Blokah. Zgrajen je bil v začetku 19. st., ko je ta pokrajina bila pod oblastjo Napoleona, francoskega vladarja. Zgrajen je iz kamna, voda, ki teče pod njim, pa ni za pitje, ker je močno onesnažena. Blizu mostu je deska, na kateri lahko odčitamo, kako globoka je voda, saj je Bloščica zelo muhasta voda. Včasih poplavlja, spet drugič se skoraj posuši.

Pripravila: Eva Modic

CERKEV NA RUNARSKEM

Cerkev stoji sredi vasi. Cerkev so pred nekaj leti vaščani obnovili. V zvoniku ima dva velika zvonova. Od tukaj je tudi lep razgled čez pokrajino. V cerkvi je kip Marije z Jezusom. V cerkvi se zbiramo ob šmarnicah.

Pripravil: Žan Anzelj

KRIŽ NA STUDENEM

Pred vasjo je stal že starejši križ. Moj stari oče je naredil novega in postavil na isto mesto. Ob njem stojita tudi dve lipi.

Pripravil: Matic Jakopin

»VAGA« V NOVI VASI

»Vago« so uporabljali za tehtanje živine, vozov s senom in podobno. Danes se ne uporablja več, lahko vidimo le njen zgornji del.

Pripravil: Blaž Zabukovec

MALNI – ŽAGA

Naša žaga stoji ob potoku Gradiščica že več kot sto petdeset let. Poganja jo vodna turbina, ki jo

je leta 1968 vgradil moj stari oče. Žago je naredil moj davni prednik Matija Hiti, od njega pa jo je kupil njegov brat Matevž Hiti. Žaga ima jarem s tremi rezili, poleg nje pa imamo še krožno žago za obrezovanje našaganih desk. Žaga še vedno obratuje predvsem za domačo potrebo. Za delo na žagi uporabljamo različna orodja, kot so: cepin, krivec, sekira, premerka za merjenje hlo-dovine, henduk, motorna žaga.

Pripravila: Tina Žnidaršič

VHODNA VRATA

Vhodna vrata pri domačiji Žnidarjevih na Radleku so stara približno sto let. Hiša stoji sredi vasi. Vrata so lesena in bogato okrašena. Mojster, ki jih je izdelal, je bil zagotovo zelo dober.

Pripravil: Erik Knavs

POŽIRALNIK BLOŠČICE

V požiralnik se stekajo vode Bloščice, ki je ponikalnica na Bloškem polju. Globok je približno 20 m. Voda, ki vanj steče, pride na dan po dolgih podzemnih poteh pri Žerovnici, na robu Cerkniškega polja. Požiralnik leži ob kolovozu, ki pelje od Velikih Blok proti Studenemu. V času suše je možno vanj tudi vstopiti.

Pripravil: Nejc Modic

Bilo je nekoč

V 1. razredu smo imeli v mesecu juniju tehniški dan na temo »Bilo je nekoč«. Z otroki smo si ogledali staro hišo s slamnato streho, doma pa so poiskali stare predmete in jih prinesli v šolo. Predmete so opisali in pokazali, kako so jih uporabljali nekoč. Izdelali so tudi lutke iz kuhalic. Razstavljene so v šoli, kjer si jih lahko tudi ogledate.

Fotografska delavnica drugič

Neformalna fotografska skupina je na Blokah gostila skupino mladih udeležencev druge fotografske delavnice, ki se je odvijala 6. in 7. maja. Udeleženci so bili navdušeni nad lepotami pokrajine, a hkrati

ti presenečeni nad nepoznavanjem Bloške planote v slovenskem prostoru. Mnogi so bili v tem kotičku Slovenije prvič.

Udeležence je strokovno vodil znani

slovenski fotograf Oskar Karel Dolenc, ki je na terenu podal znanje o krajinski fotografiji, kasneje pa je, zaradi lepega vremena kar pred BOŠ-em, obširno spregovoril o digitalni fotografiji – o opremi, na kaj moramo biti pozorni pri nakupu, o vrstah aparatov, o namembnosti opreme itd. Seveda je rade volje odgovarjal na zastavljena vprašanja in navduševal poslušalce s svojimi dosedanjimi izkušnjami pri fotografiranju v neobičajnih pros-

torih (fotografiranje iz zraka, fotografiranje arhitekture, predorov in jam ...)

Po predavanju je sledila za mnoge udeležence enkratna izkušnja, da si ogledajo pokrajino s konjskega hrbta. Ugotovili so, da je fotografiranje med ježo silno težavno, je bila pa to krasna priložnost, da so se podali v nekoliko odročnejše predele planote, kamor se sicer le redkokdo poda na sprehod in odkrili prečudovite jase sredi gozda. Medveda žal ni videl nihče.

Nedelja je bila v znamenju zgodnjega vstajanja in čakanja jutranjih meglic, najzgodnejši so jih videli, po zajtrku pa je Luka Modic vodil pohod na sveto goro Lisec, od koder je bilo vidno tako Cerkniško jezero kot Snežnik.

Z zaključeno drugo delavnico se projekt preveša v drugo polovico; sledili bosta še poletna in jesenska delavnica, decembra pa končna pregledna razstava izbranih fotografij. Več o projektu najdete na <http://fotografiraj.bloke.si>.

Miha Knavs

Maldi fotografi na terenu. Delavnico je vodil mojster fotografije Oskar Karel Dolenc. (drugi z desne)

BOŠ in poletje

Začel se je junij in izpitno obdobje. Posledično je tudi BOŠ odšel na počitnice, natančneje študijske počitnice. Vseeno poleti ne bomo mirovali. V načrtu je kar nekaj dogodkov in prireditev.

Še prej pa je potrebno omeniti novost v klubu – pred vhodom sedaj ponosno visi zunanji medijski portal z aktivno polavtomatsko vrhovno osvetlitvijo ospredja ali po domače tabla z napisom BOŠ. Sedaj lahko že od daleč vidite, če je klub odprt.

Med poletjem bo svoja vrata odprl

filmski festival, ki bo potekal že tretje leto. Predvidoma se bo zgodil avgusta in bo trajal cel mesec. Postregel bo z obilico kvalitetnih filmov, pravih poslastic za vse ljubitelje sedme umetnosti. Poleg festivala je v načrtu tudi koncert, plesne delavnice ter piknik za »ta pridne«. V avgustu se bo zgodila tudi fotografska delavnica, tretja po vrsti.

Vsi člani in tisti, ki želite to postati, vabljeni v BOŠ. Pričakujte dobro družbo in še boljšo zabavo.

Tadej Pavlič

Dekleta so pridna!

Imamo dve novi diplomantki: Damijana Kotnik in Martina Zakrajšek.

Zadnji dan v mesecu marcu je Damijana zaključila študij na Fakulteti za družbene vede, in sicer na smeri sociologija – kadrovskega menedžmenta, z zagovorom diplome Razmerje med delavskimi predstavništvom in menedžmentom – primer podjetja »X«. Damijana pravi, da ji je bil najbolj všeč 4. letnik študija, ker so imeli veliko strokovnih predmetov, tekom študija pa je najbolj pogrešala prakso, saj meni, da je kasneje težko delati samo na podlagi naučene teorije. Trenutno raziskuje možnosti na trgu dela in opravlja priložnostna dela, razmišlja pa tudi o nadaljevanju na podiplomski stopnji, če se v kratkem ne bo odprla kakšna priložnost za primerno zaposlitev.

Damijana Kotnik

Martina je diplomirala 13. junija na ljubljanski Fakulteti za upravo. Pravi, da je šele tekom študija spoznala, da ni izbrala smeri, ki bi bila pisana na kožo ravno njej, a se je vseeno potrudila in skušala od študija odnesti kar največ, najraje pa se spominja Erasmus izmenjave na Portugalskem. Martina se je potrudila in tako uspešno zagovarjala diplomu z naslovom Financiranje visokega šolstva na Portugalskem in v Sloveniji. Pravi, da se namerava vpisati na podiplomski študij – o smeri bo tokrat bolj razmislila, je dejala – vendar si ga bo morala najprej še prislužiti, zato bo iskala zaposlitev, ki jo bo opravljala z veseljem, pa najsi bo to na Blokah ali pa kje drugje.

Martina Zakrajšek

Miba Knavs

Nogometno prvenstvo 2006

Najbolj odmeven dogodek v aprilu je bil zagotovo turnir v namiznem nogometu v klubu BOŠ. Udeležba je bila odlična – v boj za nagrade se je namreč podalo kar devet ekip (14 fantov in 4 dekleta). Prišlo pa je tudi veliko navijačev in radovednežev. Po začetnem ogrevanju se je določilo sistem tekmovanja in izvedlo žrebanje. Turnir je trajal kar tri ure, najbolj vznemirljivo pa je bilo malo po enajsti uri, ko se je začelo finalno tekmovanje. Udeleženci finala so imeli prav posebno čast – zadnjo tekmo so otvorili s svežo in novo žogo. Po napetem boju med ekipo Kamerun in Gregor2 je glavna nagrada ostala v rokah domačinov. Slavila sta Janez Mišič in Primož Oražem, Gregor Ulčar in Grega Setničar pa sta bila ravno tako navdušena nad drugim mestom. Pa še to: Ta turnir je imel tudi mednarodno udeležbo – na turnir sta prišli dve Poljakinji in se pomerili z zmagovalcema. In še enkrat so slavili domačini.

Lan Party No. 2

Ker že dolgo ni bilo na Blokah Lan Party-ja, smo se odločili, da ga bomo osnovnošolci pripravili sami. Kar nekaj časa smo porabili, da smo zbrali 6 računalnikov, ampak tisti ki so ga dali, so ga dali z veseljem. Potem, ko smo to vse uredili, smo morali zbrati še igro, ki se bo igrala. Najprej smo mislili, da se bo igralo Counter Strike Source, vendar je na žalost nihče ni imel. Nato pa smo se spomnili na drugi Lan Party in odločili smo se, da bomo nabijali Call of Duty 2. Z BOŠ-em smo se nato samo še zmenili za prostore in na dan 27. 4 smo začeli z organizacijo. Vsi, s katerimi smo se zmenili, so prinesli svoje računalnike in nam pomagali pri postavitvi mreže, kar ni mačji kašelj, če te kaj posebno zafrikava. Ampak je vse steklo tako, kot je bilo treba. Odbila je ura 17. 00 in igričarji so že prihajali. Odločili smo se, da bo ta party dolg 2 dni, zato smo se zmenili, da bo prvi dan samo trening, drugi dan pa pravo tekmovanje. Pripravila se je lestvica z ekipami in na dan 28.

4. se je ob 16. 00 začelo zares. Igralo se je na izpadanje. Prvo rundo smo igrali TDM (team deathmatch), drugo rundo CTF (capture the flag) in še finale S&D (search and destroy). Ekipi XXX in Najboljši veterani smo/so se prebili do finala. Čakali smo na začetek in še tik pred začetkom zbrali mapo Matmata. Vsi smo bili napeti in igra se je začela. NV smo igrali za začetek odlično in smo vodili z rezultatom 4:0, vendar so nas kmalu ujeli in začeli oni voditi z rezultatom 4:6. Vendar NV se ni predal in smo na koncu le zmagali z rezultatom 11:9. Po koncu pa smo vsi zadovoljni odšli domov.

Lestvica prvih treh skupin:

1. NV (Luka Rutar, Gregor Intihar, Martin Knavs)
2. XXX (Aljaž Kraševac, Jurij Rebec, Rok Kraševac)
3. TT (Vito Kotnik, Jure Žurga, Tomaž Rot)

Martin Knavs

50 let ZŠAM Cerknica

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČARJEV CERKNICA, KI DELUJE NA OBMOČJU OBČIN CERKNICA, BLOKE IN LOŠKA DOLINA, PRAZNUJE LETOS 50 LET DELOVANJA.

Ob takih priložnostih se vedno s spoštovanjem spominjamo na takratne dogodke tistih članov, ki so postavili temelje in soustvarjali cerkniško združenje. To so dejanja, ki ne smejo v pozabo, temveč se morajo ohraniti in prenašati na poznejše rodove.

V petdesetih letih obstoja in delovanja je Združenje šoferjev in avtomehanikov Cerknica na območju občin, kjer deluje, kakor tudi širšem prostoru Notranjske regije in Zveze ZŠAM Slovenije odigralo pomembno vlogo in poslanstvo.

V maju leta 1956 je bila ustanovljena sekcija ZŠAM Cerknica v okviru takratne podružnice ZŠAM Postojna. Sekcija je delovala do leta 1961, ko je prišlo do registracije samostojne podružnice ZŠAM Cerknica. Leta 1963 je imelo združenje 67 članov. Razvitje prvega prapora je bilo ob »Dnevu šoferjev in avtomehanikov« 13. 7. 1963. V tem letu je bila kupljena tudi prva uniforma. V prvem obdobju se je združenje aktivno vključevalo v aktivnosti v sklopu republiških akcij kot tudi na lokalni ravni. Poudarek dela je bilo opozarjanje na cestno-prometno problematiko, sodelovanje na prireditvah in organiziranje vrste odmevnih parad.

V celotnem obdobju je bilo v združenju veliko storjenega na področju izobraževanja poklicnih šoferjev ter delovnih in življenjskih pogojev, prizadevali smo si za povezovanje članov v močno in enotno združenje, katerega skrb je bila vzgoja kadrov in preventivno delo na področju varnosti, prometne urejenosti in ne nazadnje članskega in stanovskega druženja.

Občutek pripadnosti stanovski organizaciji, požrtvovalnost, vztrajnost, tovarištvo so vrednote, ki so pripomogle k povečevanju članstva. Tako je od začetnega stanja naraslo konec devetdesetih let na 209 članov, kar je bilo največje število članov združenja. Po tem obdobju se je zaradi političnih, gospodarskih in socialnih sprememb v Republiki Sloveniji članstvo v združenju zmanjšalo na 110 članov.

Leto 1993 pomeni v delu združenja novo prelomnico. Povečano aktivno sodelovanje pri delu SPV je prineslo prve rezultate. Naše pobude, da se odstranijo nevarna mesta, so bile upoštevane. V sodelovanju s policijo smo sodelovali pri akcijah »Prvi šolski dan« in predavanjih po šolah. V okviru tekmovanj Kaj več o prometu, kolesarjev in motornih koles osnovnih šol, kjer smo sodelovali pri organizaciji, pa je prišlo do skupne pobude, v okviru SPV, za ponovno vključitev predmeta prometna vzgoja v učne načrte šol, ki jo je Ministrstvo za šolstvo tudi potrdilo. Drug pomemben dogodek pa je bilo razvitje novega prapora, ki je sovpadalo s 30-letnico razvitja prvega prapora v letu 1963 in realizacija olajšav za člane združenja. Uniformirana

Zveze ZŠAM Slovenije. Uniformirani člani so sodelovali na številnih odmevnih prireditvah in paradah ob obletnicah Zveze ZŠAM Slovenije, kongresih Zveze poklicnih šoferjev in avtomehanikov Evrope na Bledu in Rogaški Slatini, srečanju šoferjev in avtomehanikov v Črmošnjicah ...

Svečana seja ob 50-letnici delovanja je bila 22. 04. 2006 v obratu družbene prehrane Kovinoplastike Lož, družbe Pooblaščenke d. d. ... Svečanosti se je udeležilo preko 100 članov in gostov. Sejo je odprl predsednik združenja g. Franci Lužar, pozdravil vse prisotne in predlagal delovne organe. Sejo je vodil tajnik združenja g. Miroslav Juvančič in podpredsednika združenja g. Vincenc Avsec in g. Anton Knavs. V nadaljevanju je pevski zbor Tabor iz Cerknice zapel Zdravljico izvedel

Delovno predsedstvo.

enota šteje že preko 25 članov.

Za aktivno delovanje na področju vzgoje in prometne varnosti vseh treh občin (prvi šolski dan, kolesarski izpiti, akcije pripni se itd.) smo leta 1996 in 2004 ob dnevu slovenske policije prejeli bronasti znak Ministrstva za notranje zadeve RS za tvorno sodelovanje in pomembne uspehe na področju varnosti.

Zaradi prijateljskega in uspešnega sodelovanja med združenji je bila leta 1999 uresničena pobuda ter sprejet sklep o pobratenju z ZŠAM Črnomelj.

Aktivnosti pa so bile usmerjene tudi v sodelovanje in povezovanje v okviru Notranjske regije in

in prvi del svojega nastopa, ki ga je zaključil z nastopom v zadnjem delu seje.

Predsednik je v svojem govoru orisal dosedanje pot združenja in obenem podal smernice za delo v letošnjem letu. Zahvalil se je tudi vsem sponzorjem in donatorjem, ki so pripomogli k uspešni obeležitvi visokega jubileja našega združenja. Predsedujoči je opravičil neudeležbo predstavnikov Policijske postaje in SPV Cerknica in se jim zahvalil za pristno in aktivno sodelovanje.

Sledil je pozdravni nagovor sekretarja Zveze ZŠAM Slovenije g. Zlatka Zaletela, ki je ob tej priliki podelil ZŠAM Cerknica posebno priznanje Zveze ZŠAM Slovenije. Sledili so pozdravni nagovori podžupana

občine Cerknica g. Urbarja, ki je bilo še posebno svečano zaradi podpisa pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja med ZŠAM Cerknica in občino Cerknica, župana občine Bloke g. Dolesa, župana občine Loška dolina g. Sterleta, predstavnika sponzorjev Kovinoplastike in SPV Loška dolina g. Vamplja in predstavnikov Združenja šoferjev in avtomehanikov Notranjske regije g. Leskovca, g. Voljča in g. Želeta ... Priznanje nam je podelilo tudi ZŠAM Vrhnika.

Nato je sledila podelitev stažnih značk, posebnih pisnih priznanj in plaket zaslužnim članom in sponzorjem. Plakete so prejeli: Franci Lužar, Viktor Nared (plaketa tovarištva); Stanislav Kobe, Vincenc Avsec (plaketa s srebrnim vencem); Majda Zakrajšek (plaketa z zlatim vencem); Viktor Hribar, Miroslav Juvančič (plaketa humanosti); častni člani pa so postali: Vinko Bajt, Anton Grbec, Edvard Ileršič, Franc Jenc in Milan Zalar.

S tem je bil uradni del zaključen in vsi prisotni so nadaljevali proslavljanje ob pogostitvi in plesu ter izmenjavi mnenj o dosedanjem delu, problemih, ki tarejo šoferje in avtomehanike, in nadaljnjih perspektivah.

ZŠAM Cerknica se še enkrat zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspešni obeležitvi visokega jubileja našega združenja, članom, ki so in še aktivno soustvarjajo podobo našega združenja, tistim, ki so se udeležili slavnostne seje in članom, ki so postavili temelje in soustvarjali cerkniško združenje.

Vabimo vse šoferje in avtomehanike, voznike gradbene, gozdne in kmetijske mehanizacije, pripadnike drugih poklicev v dejavnosti cestnega prometa in zainteresirane občane, ki želijo soustvarjati pogoje pri razvoju prometne, tehnične in varnostne kulture, prometni preventivi in izvajanju priporočil ZZŠAM Slovenije in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, razvijanju in negovanju tovarištva, solidarnosti in medsebojne pomoči med vsemi udeleženci v prometu, da se nam pridružijo.

Vse informacije in prijave sprejemamo na telefon 041 671 139 (Juvančič).

Miroslav Juvančič

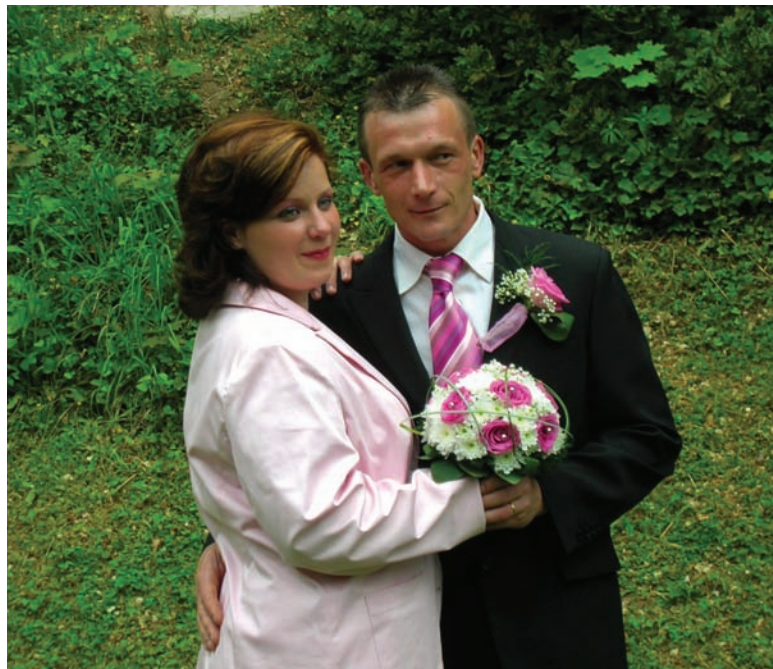

Čim prej, tem bolje!

PO MALEM ZIMSKEM ZATIŠJU JE POSIJALO SONCE IN S TEM SE JE PRIČELA 'SEZONA POROK'. TAKO STA NA SKUPNO POT STOPILA PAVEL RIS IZ CERKNICE IN ANDREJA MILAVEC Z RUNARSKEGA.

Civilna poroka je bila v Ljubljani, cerkveni obred pa v Cerknici. Vse to se je zgodilo 20. maja in pravi-

ta, da priprave za poroko niso bile tako dolgotrajne, kot je to običajno za tak dogodek. Pripravljala sta se

Andreja in Pavel

dober mesec, pri tem so jima seveda izdatno pomagali starši.

Poznata se že dobrih pet let, njuno poznanstvo pa se je pričelo v Cerknici, kjer je Pavel prvič videl Andrejo skupaj z njeno prijateljico, ki je poznala prijatelja, s katerim je bil takrat Pavel v baru. In tako je Pavel stopil v akcijo, da je dobil Andrejino telefonsko številko. Najprej se je začelo s pogovori, nato sta se srečala in počasi se je pričela njuna skupna pot. Andreja je bila v tistem času še v šoli v Ljubljani, Pavel pa je že delal in je vsak prosti trenutek izkoristil za obisk Andreje. Ko je Andreja končala šolo, sta se preselila v podnajemniško stanovanje v Cerknici in pravita, da je bil to velik korak v njunem odnosu, saj šele ko pričneš z nekom živeti skupaj v istem stanovanju 24 ur na dan, takrat človeka spoznaš, prej živiš le v sanjah in oblakih. Prične se spoznavanje tudi manj znanih lastnosti partnerja in potrebno je obojestransko prilagajanje. Ta čas je Andreja že dobila službo in majhno ter drago stanovanje je postajalo pretesno za ustvarjanje družine. Tako so Andrejini straši predlagali, da se preselita domov na Runarsko, ker je v hiši dovolj prostora. Pričela sta s preure-

janjem, med tem pa sta že pričakala malo Leo, ki sedaj že dela prve korake.

Po poroki se sicer ni kaj bistveno spremenilo, saj sta skupaj živela že prej, vseeno pa pravita, da če se imaš rad, je to nek korak naprej. Povod za dokončno odločitev glede poroke pa je bilo tudi rojstvo otroka, s katerim postane zakonsko neurenjen odnos še malce bolj zapleten in neroden.

Čez kak mesec gre Andreja nazaj na delo in pravita, da bodo za varstvo male Lee poskrbeli v vrtcu v Novi vasi. Andreja ima še brata in sestro, Pavel pa kar šest bratov in sestra in sta navajena na velike družine. Pravita, da tudi Lea ne bo edinka.

Tisti, ki se mislijo poročiti, naj se o tem temeljito pogovorijo, razmislijo. To je res velika odločitev, tako za par kot tudi za otroke, ki živijo v taki družini, saj je v družini, kjer vladajo nesoglasja in prepiri, predvsem otrokom res težko, pravita in upata, da pri njih tega ne bo.

Pavlu in Andreji želimo veliko sreče!

Miha Knavs

Zahvala

V Švici je umrla naša draga sestra

Marija Schaffner rojena Lipovec
Nova vas 87.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, sošolcem, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje in sveče, hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala gospodu župniku Lojzetu Hostniku za lep poslovljni obred.

Žalujoči: sestri Stana in Vladka z družinama ter brat Dušan

Zahvala

Mnogo prezgodaj nas je zapustil mož, ati in ata

France Kljun-Lajsarjov
iz Raven.

Vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, ter tistim, ki so se na njegovi zadnji poti poslovili od njega, se od srca zahvaljujemo.

Njegovi: žena Marta, sinova Roman in Matej ter hči Bernarda z družino.

Tradicionalni Krpanov pohod

TRADICIONALNI POHOD PO KRPAKOVNI POTI, KI SE JE ZGODIL NA NEDELJO 23. 4. 2006, JE ZARADI LEPEGA VREMENA IN ŽE SPLOŠNE PREPOZNAVNOSTI PRIREDITVE PRITEGNIL KREPKO PREKO 300 POHODNIKOV IZ CELE SLOVENIJE. START POHODA JE BIL LETOS PRI IGRIŠČU ZA OSNOVNO ŠOLO V NOVI VASI, KJER SO SE ZAČELI ZBIRATI PRVI POHODNIKI ŽE PRED OSMO URO ZJUTRAJ. PRIHAJALI SO Z AVTOBUSI IN AVTOMOBILI IN KO SE JE NA STARTU NABRALA DOVOLJ VELIKA SKUPINA LJUDI, SO SE ODPRAVILI PO MARKIRANI KRPAKOVNI POTI.

Pohod je bil dolg okrog 21 km. Večina je pot prehodila v štirih do petih urah. Vodi od Nove vasi skozi Volčje, kjer je bil tudi organiziran ogled cerkve, vodička pa je na kratko tudi razložila njeno zgodovino in zanimivosti, povezanih z njo. Pot nadaljujemo mimo Bloškega jezera skozi Sv.

udeležencem topel čaj, na cilju pa je vsakega udeleženca že čakal kos potice, velik krožnik zelja in bloška klobasa, ki jo je preskrbel pokrovitelj prireditve. Vsi so dobili tudi spominsko darilo na Krpanov pohod in če so imeli srečo, je bila izžrebana tudi njihova štartna številka na loteriji,

Malica, ki so jo pripravili v Novolitu, in bloška klobasa, darilo Mesnin dežele Krajske, sta odlično teknila.

Duh in Ravnik, kjer je bil možen ogled cerkve in ravno tako kot na Volčjem so tudi tu lahko tisti pohodniki, ki jih je to zanimalo, zvedeli vso njeno zgodovino in dogodke vezane na cerkev. Od Ravnika jih je ločil le vzpon na Gradiško, kjer je slikar Mišo Strman v svojem ateljeju postavil tudi razstavo slik ter ponudil obiskovalcem pristno domače žganje v frakeljčkih. Po ogledu razstave in čudovitega razgleda po Notranjski so se potem preko Štorevega in Zavrha pohodniki povzpeli še do cerkvice sv. Urha, kjer je nekoč stal grad Nadlišek, kot utrjen tabor. Voden ogled cerkve in ogled ruševin tabora je marsikdo izkoristil tudi za kratek oddih in malico. Nekateri so ugotovili, da je bil to tudi dom Martina Krpana, saj je pod vrhom nekoč stala Fajglova domačija. Presenečeni so bili tudi nad dejstvom, da je tu nekaj časa živel Jurij Dalmatin in da je v Nadlišku prevajal Biblijo. Nekateri pa so si ogledali mašne plašče iz časa grofov, ki so bili razstavljeni v zakristiji in potem nadaljevali pot, ki je vodila pohodnike mimo ruševin gradu Pajkovo skozi Zales do Bočkovega v Malne, mimo Sv. Trojice, čez skrivnostni svet meandrov Bloščice skozi Velike Bloke nazaj v Novo vas.

Že med potjo so organizatorji ponudili žejnim

Krpanova torta in dobrote Bloških kmetij so bile glavni dobitki na srečelovu.

Pohodniki pri sv. Urhu

ki so jo pripravili organizatorji s pomočjo lokalnih podjetij. Turistično društvo je podelilo preko sto praktičnih nagrad. Med nagradami pa je svoje mesto dobilo tudi pecivo Društva kmečkih žena pod znamko »Dobrote bloških kmetij«, kar je še posebej razveselilo sladokusce.

Krpanova pot je trajno markirana in kdor ni utegnil na pohod, se lahko po njej poda sam. Sicer bo prikrajsan za vodene ogleda cerkva in toplo kosilo na koncu, toda ne glede na to je pot vredna ogleda. Zgibanko s karto ter opisom poti dobi vsak, ki bi to hotel, v Okrepčevalnici Lovca v Novi vasi.

Matej Kljun

NAPREJ ZASTAVE SLAVE – S KRIŽEM NA ČELU

Mesec junij je mesec naše državnosti, ko vsako leto praznujemo obletnico dneva samostojnosti in neodvisnosti. Letos praznujemo že petnajsto obletnico. Slovenci smo prvi razglasili svojo novo državo, drugi narodi nekdanje Jugoslavije so tudi stopili na samostojno pot. Zadnje dejanje tega procesa se je zgodilo nedavno v Črni gori. Še vedno je živa zavest na tiste dni, ko smo bili v dnevih kratke vojne vihre enotni in smo izstopili iz balkanskega obroča. Žal se je južno od nas kmalu začel nekajletni krvavi boj, ki je odmeval neposredno ob naši meji in so ljudje v Beli krajini poslušali bobnenje s hrvaške strani. Potem se je začel velik diplomatski napor za mednarodno priznanje, proces za vstopanje v evropske strukture in druge mednarodne ustanove. Danes smo na enakopravni mednarodni poziciji. Tudi na cerkvenem področju so se zgodili tektonski premiki: ustanovitev samostojne slovenske škofovske konference, papeževi obiski, razglasitev prvega slovenskega svetnika, slovenski kardinal, nove škofije ...

Državnost in cerkvenost kot tudi druge zgodovinske in kulturne dogodke obeležujemo s proslavami, prireditvami, zastavami in simboli. Spominjam se, kako je bilo v nekdanji državi za praznike obvezno izobesiti zastave in državne simbole. Ko sem šel po ulici, sem se skoraj zapletal v dolge zastave, toliko jih je bilo. Ti časi so za nami. Sprašujem pa se, kaj se dogaja danes, da je za zgodovinske državne praznike slovenska zastava bolj redko izobešena na naših domovih. Na uradnih ustanovah nekako še kar visijo in še kakšna evropska ali občinska se zasveti poleg slovenske. Ni denarja? Smo premalo osveščeni ali premalo hvaležni Bogu za našo domovino? Tu in tam slišiš, da je bilo včasih v Jugoslaviji bolje kot danes. Celo Titove slike ponekod visijo po stenah domov. Za okras? Ponos? Nostalgija? Za kom ali čim? Ko so se Izraelci po štiristo letih izvili iz egiptovske sužnosti in se prebijali proti obljubljeni deželi, so bili na poti tja zelo preizkušani. Zato so mnogi obupali in so zahrepeneli, da bi šli nazaj med egiptovske lonce. Toda poti nazaj ni bilo. Štirideset let so se kot narod očiščevali

od starih poganskih navad in zoreli za vstop v obljubljeno deželo, kjer sta se cedila mleko in med. Mi smo na tej poti duhovnega in narodnega očiščenja petnajst let. In marsikdo bi prodal dušo za stare jugo lonce. Toda pot gre naprej. In tudi naši državni simboli na naših zastavah in nekaterih društvenih praporih bi morali že zdavnaj v korak s časom, da bi bili državotvorni. Tako pa še vedno na nekaterih javnih prireditvah ali na pogrebih nad državno zastavo ali nad društvenim praporom vidimo pritrdjene simbole, zvezdo in grbe, ki ne predstavljajo sedanje države, ampak so ostanek nekdanjega propadlega režima. Sprašujem se, kako si po petnajstih letih samostojne domovine z novimi uradnimi državnimi simboli nekatera društva še vedno privoščijo javno nositi simbole propadle države! To je nedržavotvorno! Menim, da je dozorel čas, da se na

praporih nekaterih društev to spremeni. In končno, da gredo na cerkvenih pogrebih vse zastave in prapori vedno za pokojnikom tudi v cerkev, ne pa da se med pogrebno sveto mašo umaknejo pod cerkveni zvonik in s praporom zunaj čakajo na konec dogajanj v cerkvi. Za cerkven pogreb je nedostojno do pokojnika, da se mu odreče prapor v cerkvi, pa naj bo katerikoli. Tiste zastave in prapori, ki gredo v slovo za pokojnikom, naj mu s križem na čelu sledijo od doma ali mrliške vežice preko cerkve do groba na pokopališču, kjer se po končanem cerkvenem obredu vse zastave in prapori še zadnjič poklonijo pokojniku, ki je v življenju deloval pod njimi. Tudi za osebe kateregakoli verskega prepričanja ali neverujoče, ki pridejo na cerkven pogreb v uradnih uniformah, je nedostojno, da se pred cerkvenim pragom umaknejo iz sprevoda in ne sledijo pokojniku. Če

pride v svoji obleki in ostane zunaj, je to že bolj razumljivo, a kljub temu bi se spodobilo, da vstopi v božji hram iz spoštovanja do pokojnika, ki mu je vera nekaj pomenila v življenju in si je želel cerkven pogreb. Smo v sodobnem neideološkem času in gre za pieteto in etiko v takšnih okoliščinah.

Vrnimo se k naši domovini. Imamo jo. Izborili so jo slovenski vojaki, politiki, kulturniki, cerkveni dostojanstveniki in drugi, izprosili od Boga pa najbrž že kočevski mučenci, mnogi drugi trpini in molivci. Bodimo Bogu hvaležni zanj in se ne sprašujemo najprej, kaj nam bo država dala, ampak kaj bomo mi prispevali, da bo država boljša in lepša.

Lojze Hostnik

PISMO BRALKE

Takoj po izidu druge letošnje številke Bloškega koraka je na naslov glavnega urednika prišlo prijetno pismo bralke, ki nosi datum 13. 4. 2006. Čeprav je bilo napisano osebno, nosi lepo sporočilo in daje uredništvu še nove pobude za delo naprej. Zaradi tega ga v nekoliko skrajšani verziji tudi objavljamo:

Vesele velikonočne praznike vam želim in hvala za urednikovanje Bloškega koraka. Ta številka je še posebej zanimiva, ker obravnava domače in cerkvene praznike, običaje, sejme in navade. Veste, to berejo najrazličnejši ljudje, bodisi so verni ali pa ne in tisti, ki so daleč

po svetu. V človeku je pač prijeten spomin, ko pogleda nazaj. S tem sem mislila, če bi prišli v Velike Bloke na velikonočno soboto, ko je žegen jedil. Gotovo bi lahko naredili nekaj lepih slik, ko je vse živo staro in mlado s košaricami. No, pri nas je blagoslov že ob pol osmih zjutraj. Potem bi pa lahko šli še na Radlek in Studeno. Verjetno to letos ne bo mogoče, pa vendar. Pa tudi blagoslov butar bi bilo lepo pogledati.

Morda pa bi lahko kaj napisali tudi o Radleku. Kakšen Mačkov Jože, ki je dober gospodar, bi gotovo znal kaj zanimivega povedati. Morda tudi o tem, kako so zidali kapelico. No, so jim veliko g. Brane pomagali. Seveda pa hvala tudi Škrabcu, veliko zani-

mivega in hecnega pove. Pa še zlato poroko je sedaj praznoval, za kar mu seveda čestitam.

Zelo sem hvaležna tudi Francetu Ivančiču, ki vedno znova in znova odstira zanimivosti iz naše zgodovine, da ne bo šlo vse v pozabo. Hvaležna sem seveda tudi vsem drugim sodelavcem (Urbasu, Kljunu, Mišiču itd.), ki se trudijo in skrbijo, da je Bloški korak tako pester in bran na Blokah in tudi drugod po svetu. Veliko zdravja in uspešnega dela vam želim

Lep pozdrav od Bločanke.

Hvala za ideje in pobude. Jih bomo skušali čim prej uresničiti.

Glavni urednik Stane Korenjak

V 2. št. BK ste objavili dve fotografiji o graditeljih vodovoda iz Sušice v Novo vas in Faro. Pred Kotnikovo hišo stoji oče Franc Kotnik, prvi v jarku je Janez Rot (Čičkov). Na stopnicah smo otroci: sedi Ivan Kotnik (r. 1921) in pestuje brata Andreja (r. 1929), ob vratih stojiva sestra Vera (r. 1924) in jaz Stanko

(r. 1925). Jarke za vodovod po hišah in do korita pred Petrasovo hišo (do tedaj je bil nekaj let napeljan samo do velike in male štirne) so kopali poleti 1930 in z napeljavo končali sept. ali okt, ko so se člani odbora: Lužar Franc, Modic Milan, Zabukovec Jože, Lenarčič Stanko, Lavrič Aleksander in N. N. slikali pred vho-

dom v Sušico. Istega dne so blizu vhoda v Sušico slikani s člani odbora tudi še drugi vaščani in nekaj otrok (skupaj 50). Za zaključek so tam spekli tudi janca in se pogostili.

Stane Kotnik

Mladi živijo od upov – starejši od lepih spominov

Lepi spomini, kot naši sopotniki skozi čas, pripomorejo, da bolj polno in prijetno preživimo vsak naslednji dan.

Ko se starejšemu človeku življenje vse bolj in bolj umirja, najde vse več časa za obujanje spominov v tej ponovno mrzli in dolgi bloški zimi. Tega časa je bilo ob topli peči v topli izbi dovolj.

Ob dolgih zimskih večerih uhajajo misli daleč nazaj. Poženejo prav v zgodnja leta otroštva. To pa je čas, ko so bile razmere za življenje bistveno drugačne.

Pogovor z ljudmi steče največkrat o času, ki je že daleč za nami, o nekem obdobju, ko so se tudi na Bloški planoti razmere za življenje močno spreminjale.

Vsako leto pa si še posebno dobro zapomnimo, kakšna je bila zima in kakšno je bilo poletje.

So ljudje, ki uživajo v beli zimski pokrajini, drugi pa najraje v toplem poletju, ko je Bloška planota en sam velik rožni vrt.

Njive so bile nekoč preorane in posejane z najrazličnejšimi kulturnimi rastlinami. Še posebno so bila lepa jutra in večeri. Jutranja rosa se je lesketala v prvih žarkih jutranjega sonca. Z delom na polju je kmet začel zgodaj in vztrajal do večera. Ob jutranjem svitu je že kosil travo, ko se je posušila rosa, je nadaljeval s sušenjem trave in ko je sonce najbolj pripekalo, je žel žito. Največkrat je kar bos puščal sledi svojih stopinj. Samo s takšnim trdom je dosegel dobre uspehe

svojega dela. Vsake toliko časa se je pri delu ustavil, se zravnal, da bi ponovno zajel sapo. Pogled mu je ušel v daljavo. Ta lepi rožni vrt, to naravo, ki je bila krog njega, je opazoval s spoštovanjem in jo vsak naslednji dan še bolj vzljubil.

Cvetje najrazličnejših oblik in barv od velikih do najmanjših rož se je pozibavalo v toplih poletnih sapicah, ki so potegnile čez planoto. V opoldanski vročini je vse živo drhtelo, rožna poljana je postajala vse lepša in lepša.

Kmetove roke so rahljale vsak košček zemlje in so božale vsako rastlino posebej. Vonj po zemlji, vonj cvetja in vonj po suhem senu je raznašal vetrič, ko je nastopil čas košnje. Dozorelo rastje je moralo leči pod jeklenimi rezili kos in srpov.

Vsakodnevni trud kmeta na polju in travniku je bil bogato poplačan brez denarja. Rožnato poljano je zapuščal dan za dnem, ko je na zemljo že legal mrak, ko so poljano še božali zadnji žarki zahajajočega sonca. Vzljubil je ta skromni košček svoje zemlje, to delo mu je dajalo notranje zadovoljstvo.

Že skoraj v temi se je na večer poslovil od svoje zemljice in jo čez noč izročil v božje varstvo do naslednjega dne. Vsak nov dan je na rožnati poljani kazal novo podobo. Bila je vsak dan lepša in bogatejša. Obetala je vsak dan več.

Na večer se je utrujen od težkega dela vrnil domov. Na pragu hiše se je še enkrat ozrl. Pogled se mu je ustavil na obronkih gričev, ki naravno

omejujejo Bloško planoto. Za trenutek je še posedel pred hišo in si prižgal svoj priboljšek – cigareto DRAVA.

Legel je k nočnemu počitku. Fantje na vasi so poletni večer polepšali s petjem in ga popeljali v noč. Lepo petje je vse vaščane zazibalo v prijeten sen.

Notranja ubranost kmečkega človeka povezanega z naravo, prijetno utrujenega od težkega dela, preprosta kmečka hrana in čist zrak, so bili glavni vir njegovega zdravja. Zdravniško pomoč je potreboval le, če je bilo potrebno prerezati »gnojno bulo«. Tudi če je moral kdaj pa kdaj ostati v bolnišnici, ga njegovo zdravje ni preveč skrbelo. Bolj ga je skrbelo, kdaj jo bo lahko zapustil, da ga doma ne bi polje, travniki in gozdovi predolgo čakali. Ves srečen in hvaležen zdravniku je bil, če mu je ta napisal odpustnico prej, kot je bilo to potrebno.

Če pa je le moral kdaj zapustiti dom zaradi opravkov, je bila njegova prva pot ob vrnitvi na konec sadovnjaka, od koder je bil najlepši razgled na njegov rožni vrt – polje. Šele nato je bil čas, da stopi v hišo.

Ko so se naposled odprli tudi cvetovi ajde, je žar poletnega sonca že pojenjal. Dnevi so postajali vse krajši, a noči vse daljše. V jesenskih nočeh so se čez polje že navleklo sive meglice. Prav one so noč za nočjo napajale vse rastje, ki je še dolgo vztrajalo v mrzlih jesenskih dneh.

Samoniklo cvetje – plevi na pokošenih travnikih in praznih njivah so še vztrajali, dokler ni padla prva jesenska slana. Razmišljal je znova in znova o moči narave, o njeni neizprososti, o njeni lepoti, ko je zopet prišel čas tudi za to. Vse živo v naravi se je umirilo in leglo k zimskemu počitku in zopet čakalo na svoj čas.

Bronislava Žurga – Bloška

Društvo upokojencev Bloke

Starejši za starejše

Društvo upokojencev Bloška planota se je odločilo, da sodeluje v državnem projektu: Starejši za večjo kakovost življenja doma.

Cilji projekta so:

- izboljšati nadzor civilne družbe nad porabo javnih sredstev, namenjenih za pomoč starejšim;
- izboljšati pomoč starejšim na domu;
- umestiti društva upokojencev kot enakovrednega partnerja v teh procesih;
- razširiti aktivnost društev upokojencev na vse starejše ljudi (ne glede ali so člani ali ne);
- povečati obseg medsebojne pomoči med starejšimi;
- izboljšati koordinacijo med vsemi nosilci pomoči starejšim;
- urediti evidenco starejših ljudi nad 69 let, ki rabijo pomoč na domu in bo na voljo vsem nosil-

cem pomoči na domu.

V poskusni fazi projekta že nekaj časa sodeluje 34 društev. Rezultati projekta pa so zelo vzpodbudni, zato je letos vanj vključenih še 20 društev, med njimi tudi naše. Do leta 2008 pa naj bi se v projekt vključila vsa društva upokojencev v Sloveniji. V projektu bomo anketirali vse občane starejše od 69 let, da ugotovimo, v kakšnih pogojih živijo in kakšno obliko pomoči potrebujejo (druženje, pomoč pri sprehajanju, pomoč patronažne službe itd.) na domu.

Ugotovljene podatke bomo računalniško obdelali, nato pa za vse, ki potrebujejo pomoč, to tudi organizirali in prilagodili našo dejavnost. Projekt poteka na pobudo in z delnim sofinanciranjem Slovenske filantropije združenja za prostovoljstvo.

Za pomoč pri izvedbi anketiranja bomo potrebovali prostovoljce, ki jih bomo delno nagradili z brezplačnim izletom. V celoti bomo poravnali tudi potne stroške. Z izvedbo anketiranja bomo pričeli v začetku julija. Pred tem bomo opravili krajše usposabljanje zaradi enovitega pristopa. Predvideno usposabljanje bo trajalo okrog 2 uri. Vabimo vas k sodelovanju. Na vsakega anketarja bi po našem izračunu prišlo okrog 10 anketirancev. Anketarji bodo anketirance lahko izbrali sami (poznavanje, bližina in podobno). Anketni list vsebuje štiri strani. Odgovori pa se praviloma označujejo v ustrezna okencna.

Če ste pripravljeni sodelovati v projektu, vas prosimo, da to potrdite na telefon 787 19 35.

Se priporočamo in v naprej zahvaljujemo.

Andrej Intihar, predsednik DU Bloke

Mladi gasilci na Štajerskem

Na severovzhodnem delu Dravskega polja, na nadmorski višini 250 metrov, prislonjena ob staro strugo Drave, na 34 km² in z nekaj čez 4000 prebivalcev, leži občina Starše.

In prav tja smo se 20.5.2006 z avtobusom v oblačnem pomladnem jutru podali na pot. Naš cilj je bil čim boljša uvrstitev društva, občinske in regijske zveze na državnem gasilskem tekmovanju za memorial Matevža Haceta.

Gasilsko zvezo Cerknica so tako v najmlajši kategoriji zastopali pionirji iz PGD Nova vas. V nekoliko starejši kategoriji so nas zastopali mladinci iz PGD Velike Bloke in mladinke iz PGD Cajnarje. In prav

slednje so s 15. mestom pokazale in dokazale, da je s kančkom športne sreče in veliko vloženega dela mentorjev in njih samih rezultat spodbuda za nadaljnje delo v društvu.

Nekoliko manj športne sreče so imeli »Bločani«, osvojili so 23. mesto, in »Novci«, ki so bili na koncu na 34. mestu. Oboji so bili glede na doseženi rezultat nekoliko razočarani, žalostni, kritični in samokritični. S predsednikom GZ Cerknica in PGD Velike Bloke, predsednikom PGD Nova vas in njihovimi mentorji so jih s pohvalnimi in spodbudnimi besedami spravili v dobro voljo. Kljub vidni utrujenosti so ob vrnitvi domov v sebi sprostiti svoje neukrotljive »nagajivčke«

Pionirska desetina iz Velikih Blok

in okupirali Klančarjev avtobus s šalami, vici in pesmijo.

Za svoj vložen trud in rezultate v preteklem dveletnem tekmovalnem obdobju so jim poleg čestitk in

priznanj vodilni v društvu obljubili tudi njihovo priljubljeno pico.

*Tajnik PGD Velike Bloke
Tomislav Beroš*

Sektorska vaja bloških gasilcev

Evakuacija učencev osnovne šole v Novi vasi

V soboto, 6. maja 2006, je bila izvedena prva evakuacija učencev in učiteljev iz osnovne šole Tone Šraj Aljoša. Vajo so skupaj pripravili prostovoljni gasilci Nove vasi in Velikih Blok, ki so v sodelovanju z ravnateljico OŠ in Občino Bloke lahko tudi izvedli vse po določenem načrtu.

Namen vaje je bil evakuacija učencev

šole, ki še nikoli ni bila evakuirana, z namenom, da se lahko določi čas evakuacije, odzivni čas gasilcev, predvsem usposabljanje in preverjanje znanja bloških prostovoljnih gasilcev.

V soboto ob 10h zjutraj je zatulila sirena in iz šole so se vsuli učenci. Že čez minuto ali dve so se pripeljali še gasilci. Desetina iz Velikih Blok

je pod vodstvom Jožeta Jakopina varovala zadnji del šole ter z vodo polivala streho nad športno dvorano, da se od prevelike vročine ne vname. Desetina iz Nove vasi pod vodstvom Zmaga Ponikvarja pa je prevzela sprednji del šole. Vsi otroci so bili do takrat že zbrani na igrišču za šolo, vključno z enim namišljenim poškodovancem in učenko, ki si je po nesreči res poškodovala roko med evakuacijo.

Gasilci so v objekt poslali dva gasilca, opremljena z izoliranim dihalnim aparatom ali na kratko IDA, da preverijo velikost požara, saj se je že pošteno kadilo iz enega od razredov v zgornjem nadstropju. V pomoč sta jima priskočila še dva gasilca iz Velikih Blok, ravno tako z IDA in s skupnimi močmi so pogasili nameščeno dimno napravo ter tako končali vajo. Izvedbo intervencije so si prišli ogledat tudi predsednik GZ Cerknica, poveljnik občinske civilne zaščite, 2 člana gasilske zveze ter župan občine Bloke, ki bi v primeru resničnega požara javnih zgradb moral prisostvovati gašenju.

Vodja intervencije Zdravko Modic je povedal, da je bil z izvedbo intervencije in izidom vaje zadovoljen. Vse je bilo prikazano kot resnična situacija, kar je bil tudi namen vaje. Storjenih je bilo nekaj napak, kar so potem v gasilnem domu v Novi

vasi na sestanku tudi pokomentirali udeleženci vaje.

Matej Kljun

Akcija

Ponesrečenec

Lovci zdaj v LD Martin Krpan – Bloke

Bloški lovci smo vstopili v jubilejno leto. Mineva 60 let, odkar je bila ustanovljena bloška lovska družina. Na rednem letnem občnem zboru smo sklenili, da bomo namesto velikih slovesnosti jubilej praznovali delovno. Sprejeli smo nov poslovnik, ki ureja naše delovanje, navzven pa je največja sprememba v imenu lovske družine. Ta se ne imenuje več LD Nova vas, pač smo se lovci skoraj soglasno odločili, da bo ta odslej nosila ime LD Martin Krpan – Bloke. Vse bolj se zavedamo našega rojaka, ki je menda res živel na Urhu pri Sveti Trojici. Prav je, da je ta postal vseslovenski junak, toda z Blok ga ne damo. Ta čudovita slovenska planota nima le bloškega smučarja,

temveč tudi Martina Krpana. Že pred novim letom so se po njem poimenovali tudi člani lovskega okteta, ki so z novim imenom prerasli v zbor, saj zdaj vadi in poje enajst članov. Z zavzetim delom in novimi pesmimi so se odločili, da letos svoje pevsko znanje pokažejo tudi na julijskem vseslovenskem srečanju lovskega pevstva in rogistov, ki bo tokrat v Beli krajini. Tja se bodo lovci odpravili s svojimi družicami, v podporo pa jim bodo lovski tovariši z Blok, ki si bodo poleg nastopov pevcev in rogistov ogledali tudi lepote in znamenitosti Metlike in okolice. Decembra bodo lovci pripravili skromno slovesnost, kjer bodo predstavili svoje delovanje tudi širšemu

krogu.

Med aktivnostmi, ki sodijo v pomladanski čas, je bilo med drugim tudi vsakoletno čiščenje okolice. Potem ko smo lovci zadnji leti čistili predvsem okrog lovskega doma, smo se tokrat odzvali občinski akciji čiščenja okolja, ki je bila ob dnevu zemlje. Občina je pozvala vse kraje občine Bloke ter vsa društva, da sodelujejo pri pobiranju smeti. Pripravili so dovolj vrečk in rokavic, toda kaj, ko je bila udeležba katastrofalna. Kot da zanemarjenost in naslanost s smetmi ne zadeva vseh nas. Župan je pred začetkom akcije lahko pozdravil le čebelarja Janeza Zakrajška in 22 lovcev, članov ostalih društev ali občanov pa žal ni bilo. Zaradi majhnega odziva smo tako očistili le komunikacije oz. vpadnice v Novo vas. Zbrali smo za poln kamion smeti in odpadkov ter morda vsaj za trenutek potrkali na zavest vseh nas. Ne odmetavajmo smeti skozi okna avtomobilov, ne odlagajmo odpadkov, rabljenih strojev, gum v gozdove. Naravno moramo ohraniti, biti nanjo ponosni in jo čim bolj čisto predati našim zanamcem. Vsakoletno čiščenje je za marsikoga Sizifovo delo, toda upamo, da smo skupaj z osnovnošolci, ki so čistili dan prej, le potrkali na našo skupno zavest.

Zima je bila znova v veselje otrok, divjad pa je bila težko obdobje za preživetje. Še pred zimskim

spancem je decembra Branka Palčič uplenila prvega medveda, spomladi pa se je podobna lovska sreča nasmehnila še Francu Kraševcu, Ivanu Lahu in Matjažu Anžinu.

Čestitkam upleniteljem ob lovskem

Letos je medveda uplenil tudi France Kraševc.

blagru so lovci dodali še skromno darilo ob 60-letnici jubilarntu Jožetu Hribarju. In še prošnja vsem kmetovalcem: prosimo vas, da morebitne izgube divjadi ob košnji prijavite našim lovcem.

M. Fortin

Obvestilo!

Občani naj povzročeno škodo po medvedu takoj prijavijo na Zavod za gozdove Postojna, g. Berce gsm. 041 657 315.

Čistilne akcije so se udeležili le lovci in čebelarji.

Čebelarju Francetu Žnidaršiču v slovo

Na pokopališču pri Sveti Trojici smo bloški čebelarji skupaj s sorodniki in številnimi prijatelji zadnjič pospremili našega dolgoletnega člana Franceta Žnidaršiča iz vasi Volčje na Blokah. France se je rodil 18. januarja 1918 v vasi Leskovec pri Krškem. Že leta 1942 so okupatorji družino skupaj s starši in devetimi otroki odpeljali v taborišče v Nemčijo. Večkrat nam je pripovedoval o grozotah koncentracijskih taborišč. Po vojni se

je družina vrnila v domovino. Obnovili so domačo hišo. France se je kmalu odpravil s trebuchom za kruhom. V Ljubljani je opravil šolo za poklicne voznike. Kot voznik je delal v podjetju Kolonijale in nato po združitvi v Triglavskem podjetju Emona, kjer je ostal do upokojitve. Na udarniški akciji pri obnovi domovine v Logatcu je spoznal življenjsko sopotnico Fani Baraga – Sobotnikovo iz Zavrha pri Sveti Trojici. Skupaj sta preživela polnih

55 let. Po upokojitvi leta 1989 sta se z ženo preselila v vas Volčje na Blokah. Franc je bil poln vedrine in delovne energije. Več let je prepeval v pevskem društvu Emona. Večkrat nam je zapel svojo priljubljeno koroško pesem Mojcej. Tudi okaral nas je, če smo kaj narobe zapeli.

Čebele je 1972. leta podedoval od tasta Sobotnika in jim ostal zvest do konca življenja. Deset let je bil tajnik Čebelarstva Bloke in član upravnega odbora cerkniške Zveze čebelarstva Bloke. Bil je velik ljubitelj narave in zgleden čebelarji strokovnjak. Kot mentor je veliko pomagal mlajšim čebelarjem. Za svoje delo v čebelarstvu organizaciji

je prejel visoki odlikovanji Antona Janše II. in III. stopnje.

*Tajnik ČD Bloke – Nova vas
Janez Zakrajšek*

Društvo za zdravo življenje Bloke

Vnesimo v svoje življenje pravljico

Maja smo v župnijski dvorani pripravili izobraževalni večer o samospoštovanju in aromaterapiji. Pravljičarka Anja Štefan iz Cerknice nas je s pomočjo ruske pravljice spomnila, kako je res pomembno samospoštovanje. Socialna delavka Maja Hribar iz Ivančne Gorice nas je opomnila, naj nikar ne pozabimo svojim otrokom dajati štirih vitaminov: G-glasbe, N-narave, P-poezije in Z-zabave.

Vzgojiteljica Lidija Lovšin iz Lipovca pri Ribnici pa je povedala veliko o že pri starih Grkih in Rimljanih uporabljeni aromaterapiji. Na odru je v kombinaciji barv, tekstila, osvetlitve in dišav pripravila pet različnih ležišč, ki si jih lahko pripravimo za sprostitev. Za glasbeni del pa sta poskrbela Petračeva dva in citrarka Urška Zavrl iz Dolskega. Tako je voditeljica Barbara Brus s pomočjo gostov ustvarila pravljico,

v kateri so vsi zelo uživali.

Na koncu smo »popravili še greh« iz preteklosti. Načelniku upravne enote Cerknica Maksimiljanu Turšiču smo se z maketo miniaturnega vrabčka zahvalili za njegovo pomoč pri lanskem srečanju jadralskih letalcev — veteranov.

Njemu je veliko pravljič pripovedovala njegova teta Snegulka Detoni, prva znanstvenica, ki je delovala na področju fizike v Sloveniji. Bila pa je tudi jadralska letalka z A izpitom narejenim seveda na Blokah, česar se z veseljem spominja.

Maksimiljan je pravljice pripovedoval naprej svojima hčerkama, vsak dan drugo. Naj tudi nam nikoli ne zmanjka pravljič. Zame je bila pravljica že tolikšen obisk prireditve. Bločani, hvala. Vnesite v svoje življenje čim več pravljič.

Martina Hribar

Anja Štefan iz Cerknice, Maja Hribar iz Ivančne Gorice in Lidija Lovšin iz Lipovca pri Ribnici. (od leve proti desni)

ŠD Bloke

Kolesarjenje po Blokah

Kolesarji kolesarske sekcije Bloke smo si, potem ko smo v lanskem letu dobili kolesarske drese, zadali cilj organizirati kolesarsko prireditev na Blokah. To smo nameravali že lansko jesen, vendar pa nam vreme ni bilo naklonjeno. Kolesarjenje nam je potem le uspelo izpeljati 25. maja letos.

Proga je potekala iz Nove vasi preko Velikih Blok, Svete Trojice in Ravnika nazaj v Novo vas. Kljub slabemu vremenu je bilo na startu prijavljenih 24 kolesarjev, kar je za prvič še kar obetavno. Vsi so v manj kot eni uri uspešno prevozili 20-kilometrsko progo.

Kolesarji smo nato na cilju, za šolo v Novi vasi, nadoknadili izgubljeno tekočino, se okrepčali, potem pa ob pijači poklepetali o prihodnjih

ciljih. Najmlajšemu in najstarejšemu udeležencu smo podelili pokale. Izzrebanih pa je bilo tudi nekaj praktičnih nagrad, katere so prispevali sponzorji.

Sicer pa športno društvo čez poletje načrtuje naslednje prireditve:

- turnir v nogometu
- pohod na Snežnik
- pohod na Blošček
- izlet na Slavnik
- košarkarski turnir v ulični košarki

Datumi posameznih prireditev bodo objavljeni kasneje preko plakatov. K sodelovanju vabimo vse člane športnega društva kakor tudi udeležence, ki so željni rekreacije.

Grega Setničar

Pričetek in konec tekmovanja je bil pred šolo v Novi vasi. Vmes smo prekolesarili po bloških cestah več kot 20 km.

Vabilo!

Društvo za zdravo življenje Bloke vas vabi:

- V nedeljo, 2. julija 2006, ob 10.10 na I. programu Radia Slovenija prisluhnite »bloškemu paberkovanju« Silva Terška.
- V nedeljo, 2. julija 2006, ob 15.

uri pri gasilnem domu Nova vas ste vabljeni na »Klepet ob zeliščnem čaju« s temo zdrava prehrana z gostom zeliščarjem Ivanom Maršičem s Škofljice. Lahko si boste nabavili njegove pripravke in čaje.

- V nedeljo, 10. septembra 2006,

ob 15h vabljeni v župnijsko dvorano na otvoritev prodajne razstave »Angeli med nami« s kulturnim programom. Avkcija umetnin bo vsako nedeljo po zadnji maši do 1. 10. 2006.

- V nedeljo, 24. septembra 2006, bo od 8h do 18h pri gasilnem domu Nova vas mini EKO tržnica ob mednarodnem dnevu odprtih vrat

ekoliških kmetij in srečanje jadralskih letalcev — veteranov.

- V nedeljo, 22. oktobra 2006, ob 16h v gasilnem domu Nova vas vabljeni na družabno prireditev »To ni moj problem«.

Vljudno vabljeni!

Martina Hribar

Srečanje s sošolci in tovarišicami po 39 letih

Srečanje je bilo nepozabno. Obljubila sem vsem vam, dragi sošolci, sošolke in tovarišice, da bom nekaj napisala o našem srečanju. Najprej zato, da tudi drugim povem, kako nam je bilo lepo in da se sedaj javno zahvalim vsem, ki ste dodajali kamenčke v mozaik čudovitega vzdušja na tem srečanju, ki se je moralo zgoditi. Verjamem, da se je vsakemu izmed vas tu pa tam

utrnila misel, kaj pa če bi se poizkusili poiskati mi, ki smo skupaj drgnili šolske klopi v osnovni šoli. Ker ni bil noben dovolj trmast, sem se pred več kot letom dni te »naloge« lotila jaz. Tu pa je bila velika ovira. Po pravici povedano za nikogar, razen za Nado Anzeljc, nisem vedela, kam ga je pot zanesla. Rešitev: objava fotografije v Bloškem koraku. Zato se na tem mestu lepo zahvaljujem

To smo mi.

uredništvu, saj so to radi naredili in tako se je začelo.

Prvi, in to moram objaviti, se je po telefonu javil Rafael Kraševac (oziroma njegova žena), sledil je klic Anice Pavčič, potem še vsi ostali. Kakšno navdušenje in izrazi hvaležnosti so vreli iz vseh vas, ki ste se javljali kar po tekočem traku. Tega se z besedami ne da opisati. Bile so solze, bilo vas je lepo poslušati in vsi smo nestrpnost pričakovali dan, ki smo ga skupaj določili, to je bil 8. oktober 2005 ob 14. uri v gostilni »Miklavčič« v Velikih Blokah.

»Pouk« brez tovarišic (v tem primeru – srečanje) ni pouk, zato smo v svojo sredo povabili tudi 6 tovarišic, ki so se rade odzvale in so nas, razen ge. Bože Turk (opravičeno), tudi počastile s svojo prisotnostjo.

Žal moram ob tem povedati, da smo medtem izgubili sošolca in sošolko, to pomeni, da sta umrla in smo ju seveda pogrešali.

Na to srečanje sem prispela z zamudo, saj so danes službe tako naravnane, da za drobne zasebne radosti posameznika nimajo posluha. Tako ne vem točno, kako se je vse skupaj začelo. Ob prihodu v restavracijo pa so se mi dobesedno tresla kolena, saj ste mi vsi prisotni pripravili sprejem, ki ga niti v sanjah nisem pričakovala. Ploskanje, stiski rok, solze, zahvale, darila, rožice in še in še. Ne najdem besed, ki bi te občutke opisale. Zato se javno zahvaljujem še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej. Bili ste kot eno, iskreni, topli in navdušeni. Energija, ki je vladala med nami ob tem dogodku, je zaklad, ki ga je vredno shraniti v srce.

Srečanje osmošolcev letnika 1948

Ko smo bili mladi ...

V začetku junija smo se srečali nekdanji sošolci. Leta 1963 nas je triindvajset učencev končalo osmi razred osnovne šole v Novi vasi. Šestnajst deklet in sedem fantov, večina letnikov 1948. Po 43-tih letih se nas je zbralo enajst in razrednik Ivan Godec. Zopet so prevladovala dekleta (babice), njih sedem, fantje (dedki) smo bili v manjšini, le štirje.

Prvi pogledi ob srečanju so bili vprašujoči in

začuden, pa saj to ni res, á si to res ti. Kako čas beži. Nič več ni tako, kot je bilo nekoč. Kje so zdaj tiste iskricke skrivnih pogledov in gorečih ljubezni! Zaljubljenost do ušes, ampak vse zavito v skrivnost, sošolec, sošolka niti v mislih ni smela »vedeti«.

S kakšnim veseljem smo hodili v zadnji osmi razred šole v Novi vasi, še posebej, če imaš »nekoga rad«. Zavedali smo se, da bomo šli v svet – v življenje.

In smo šli. Vračali smo se: za stalno, nekateri bolj malo. Le kdo bi pozabil rodni kraj?

Spremenile so se Bloke, nekdanji sošolci smo se nekako »prepoznali«. Značilno za tisti čas naše generacije je bilo, da smo se skoraj vsi razkropili po svetu. Takrat so rekli: »Če boš šolan, boš kaj veljal – dobil boš delo, službo!«

Prijetno je bilo obujati spomine, si pripovedovati življenjske zgodbe in izkušnje, a kaj, ko je bilo časa premalo. Spomnili smo se treh sošolk, ki jih ni več med nami. Spomnili smo se učiteljev in ravnatelja Čebolina, kako nam je za krožek »zrihtal taprave

smuči«. Ponosni smo na učiteljico slovenščine g. Ivico. Naučila nas je uporabe lepe slovenščine, klena bloška govorica pa zbudi pozornost širom po naši Sloveniji.

Vsi smo enotnega mnenja, kako lepo je prihajati nazaj na Bloke, v domači kraj (tudi kot upoko-jenci), kljub temu da so se generacije zamenjale. Večine krajanov ne poznamo več. Ta mladi so zrasli, imajo družine, življenje teče naprej svojo pot. Presenečen sem, kako se pokrajina zarašča,

... in ko nas je nekoliko obrusil zob časa.

Prepričana sem, da nisem edina, ki tako čutim.

Človeku je prijetno ob spoznanju, da v tem ponorelem svetu še obstajajo pristni odnosi med ljudmi in to je, verjemite, najlepše darilo zame in za nas vse, ki smo pri tem neizmerno uživali.

Ker je tovarišica Turkova manjkala, smo jo obiskali na njenem domu v Novi vasi. Bila je presenečena, ni nas pričakovala. Stisk rok in solze so povedale vse. Na kratko smo se poslovili.

Ob dobri hrani in pijači (hvala ti, Janez Miklavčič), pogovoru z vsakim malo, nazadnje smo še zaplesali, je teh nekaj uric minilo, kot bi mignil. Vsega, kar smo si želeli povedati drug drugemu, nam lani seveda ni uspelo, čeprav smo naše druženje potegnili krepko čez polnoč, nekateri do jutra.

Prilagam fotografijo udeležencev tega srečanja lepega oktobrskega dne v letu 2005. Poglejte te nasmejane obraze, saj skoraj ni opaziti, da je minilo toliko let. To listje daje slutiti, da je kljub temu »jesen«, ampak mi smo mladi in upam, da taki tudi ostanemo. Vsega prav gotovo nisem uspela povedati, nekaj pa bo le zapisano.

Radi imamo okrogle obletnice, zato ne smemo izpustiti 40., ki je na vrsti letos. Prosim, da si na koledarju že sedaj označite 2. september 2006. To je datum za naše drugo srečanje. Nekateri se lanskega niste mogli udeležiti in ste se tudi opravičili, ne pa vsi. Želim, da na letošnjem ne boste manjkali. Torej se vidimo.

Za vse »kriva« Milena Mašera

njive se ne obdelujejo, senožeti se ne kosijo. Zraslo pa je veliko novih hiš. Želel bi, da bi mladina ostala na bloški zemlji, življenje v neokrnjeni naravi ima dušo, kar je pogoj za zdravo bivanje.

Z mešanimi občutki smo se razšli, obljubili smo si, da bodo organizatorji Milena, Olga in Lojze pripravili srečanje vsaj za »okroglo obletnico«.

Srečno vsem in nasvidenje!

France Oražem, Maribor

Pevski zbori v Novi vasi

27. maja ob 20. uri je v športni dvorani osnovne šole v Novi vasi potekala območna revija odraslih pevskih zborov 2006. Organizatorji, Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Cerknica v sodelovanju z osnovno šolo Tone Šraj Aljoša in Občino Bloke, so priredili dogodek, kjer se je zvrstilo 6 pevskih zborov z Blok, Cerknice in Loške doline. Kot se na takšni prireditvi spodobi, je na začetku po dvorani najprej zadonela Zdravljica, župan Jože Doles pa je povedal nekaj uvodnih besed. Vsak zbor se je nato predstavil s tremi pesmimi, katerih izvedbo je budno spremljal tudi strokovnjak za to področje Mitja Gobec.

Matej Kljun

MePZ Bloke

Regata na Blokah

Bloško jezero je bilo polno jadrnic in električnih čolnov, ki so se borili za Cerkniški pokal

V soboto, 27., in v nedeljo, 28. maja, so se na Bloškem jezeru odvijale regate modelov jadrnic in eco čolnov. Modelarstvo je konjiček, pri katerem modelarji izdelujejo pomanjšane modele pravih naprav, denimo avtomobilov, letal, ladij in čolnov. Za vsako skupino naprav obstajajo tudi športne panoge, kjer modelarji tekmujejo med seboj s svojimi modeli. Že v soboto so tako od 12. ure naprej po jezeru plule jadrnice ali strokovno F5G na daljinsko upravljanje in se borile za Pokal Cerknice. Svoje večine lovljenja vetrov in krmarjenja je preizkusilo 15 tekmovalcev iz cele Slovenije v junior in senior kategorijah. V nedeljo pa je Bloško jezero gostilo še več tekmovalcev, ki so se s svojimi modeli ECO čolničkov ali čolničkov na električni pogon pomerili na precej razburkanem jezeru. V treh kategorijah Mini ECO, ECO in ECO ekspert so se udeleženci pomerili med vožnjo okrog boj in tisti, ki je naredil v času petih minut več krogov, je bil zmagovalec.

Organizator dogodka je bilo Društvo za tehnično

kulturo Notranjske in njihov predsednik Marko Kovač je bil zelo zadovoljen s tekmovanjem. Vse je bilo kot naročeno: vreme, veter in obisk tekmovalcev. Sprva naj bi bilo tekmovanje organizirano na Cerkniškem jezeru, toda ker je sedaj to Notranjski park, so vse tovrstne aktivnosti tam prepovedane. Alternativa je bila Bloško jezero, saj je lahko dostopno, poskrbljeno je za parkirišča in je ravno prave velikosti, kot je povedal Kovač. Društvo je hitro našlo skupen jezik z bloškim županom in ribiči. V zameno za čiščenje jezera so tako dobili dovoljenje za prireditev. Lansko leto je bila na tem jezeru že izpeljana podobna tekma, ki jo je organiziralo Društvo modelarjev Ljubljana. Kot je povedal Marko Kovač, je bil že čas, da tudi društvo iz Rakeka pripomore k dogajanju na tem področju in prevzame organizacijo takšnih dogodkov, kot je Cerkniški pokal. Društvo za tehnično kulturo Notranjske je tako letos prvič v svoji režiji izpeljalo tovrstno tekmovanje, načrti za naprej pa so, da se ta prireditev na Bloškem jezeru ponovi vsako leto.

Matej Kljun

Ko so tekmovali v jadrnanju, je bilo čisto brezvetrje.

Popotniški spomini

Snežni metež julija

KO SEM PRVIČ VIDELA SLIKO MACHU PICCHUJA, IZGUBLJENEGA INKOVSKEGA MESTA, SEM SI GA ŽELELA NEKOČ VIDETI.

Glede na oddaljenost od Blok se je to zgodilo precej pozno, vendar lahko zatrdim, da je mesto vredno ogleda in je upravičeno na listi svetovne kulturne dediščine UNESCO. Lahko pa se reče, da je kot češnja na vrhu smetane, ki pokriva dobro sadno kupo, če zanimivosti Peruja primerjamo s hrano. Država je zelo bogata z zgodovinskimi in naravnimi zanimivostmi, tako da mi na potovanju niti trenutek ni bilo dolgčas.

kontinenta, ki pa »resnico« dobro prikriva. Jaz sem obiskala samo Visoko planoto, ki je del Andov. Ti se razcepijo na dve gorski verigi, ki obdajata planoto kot dlani. Antiplano, kot ji rečejo tam, je po velikosti druga najvišja planota na svetu, takoj za Tibetom. Človek ne more kaj, da ne naredi primerjave z Blokami, ki se razen z obliko ravnine – planote ne morejo primerjati z omenjenima planotama.

Značilna pokrajina v Andih.

Vsako potovanje se začne doma, že skoraj ob rojstvu, saj ti na poti pridejo prav znanja in izkušnje, ki si jih pridobiš, ko niti ne razmišljaš o potovanjih. Moje bolj usmerjene priprave na pot v Južno Ameriko so se začele z učenjem španščine (ki se pokriva z začetkom predvajanja Esmeralde in ostalih špansko govornih nadaljevanj). Brez znanja španščine bi bila prikrajšana za srečanja z domačini, ki razen izjem v velikih mestih in na turističnih točkah ne govorijo angleško. In tako bi bila samo še ena od turistk in ne popotnica, ki želi videti kaj več, kot se najde v turističnih vodičih.

BOLIVIJA

je bila prva država Južne Amerike, ki sem jo obiskala. Veliko se govori o tej najrevnejši državi zelenega

LETALIŠČE

Prve zanimivosti zame, ko sem priletela na letališče v El Altu (mesto, ki se drži La Paza, ki je najpomembnejše mesto v Boliviji), se ne da videti, in to je počutje, ko nenadoma padeš na 4000 m nadmorske višine. Na tej višini je zrak redkejši in človek, ki ni prilagojen, se počuti čudno. Kljub zagotovitvi dr. Meška (zdravnika, ki je spremljal naše alpiniste v Himalajo), da do 5000 m ni posebne nevarnosti za zdravje, me je skrbelo, kako se bom počutila. Ni me dušilo, tudi dihala sem kar normalno, vendar sem se počutila, kot da bi bila malo pod vplivom alkohola. Ko sem hotela stopiti hitreje, ni šlo, zmanjkovalo mi je zraka in morala sem se ustaviti.

Zanimivo je bilo zanimanje bolivi-

jskih carinikov za vrečko Mercatorja, v kateri sem imela nekaj stvari, ki niso šle v prtljago, ki je bila lahko težka samo 20 kg. Prijatelj, ki me je peljal na Brnik, mi je svetoval, da naj se obnašam, kot da sem stvari kupila v brezcarinski prodajalni. In trik je uspel, čeprav sem se počutila čudno, ko sem po frankfurtskem, sanpaulskem in riodejaneirskem letališču hodila z Mercatorjevo plastično vrečko.

MRIZ

Ob izstopu iz letališke zgradbe me je mraz spominjal na Bloke. Rekli so mi, da je dežela blizu ekvatorja in v sušni dobi, da naj me vreme ne skrbi. Nasprotno, bilo je vlažno, rosilo je in veter je mraz še okrepil. Seveda pa je Bolivija na južni polobli in sem bila tam sredi njihove zime. Res da potem (razen na Machu Picchuju) vseh šest tednov nisem rabila dežnika, kakšna boljša vetrovka pa bi bila dobrodošla. Franci mi je kasneje podaril dodatne volnene nogavice in brez žab pod hlačami tudi ne bi šlo. Mraz mi običajno ne dela težav, v Boliviji pa me je zeblo. Ko sem hodila in spoznavala življenje v tem tako drugačnem delu sveta, me mraz niti ni tako motil, bolj zoprno je bilo, ko sem bila v kakšni zgradbi in nisem bila tako aktivna. Nikjer niso imeli ogrevanja. Niti v privatni bolnišnici, ki sem

jo imela priložnost obiskati, niti v zdravstvenem centru, kjer sem delala en teden, niti v hotelu (ki sicer ni bil A kategorije), v privatnih hišah pa sploh ne.

Ljudje so bili ves čas pač nekoliko bolj oblečeni. Je pa čudno sesti k mizi, ki je slavnostno pogrnjena, oblečen kot Eskim. Voda za umivanje se greje s posebnim električnim nastavkom tik ob izstopu iz stene.

Spalna vreča s puhom mi je prišla zelo prav, ker bi mi sicer bilo kljub odejam mraz. Ko sem hotela zvedeti o uporabi toplotne izolacije, so me čudno gledali. O centralni kurjavi pa so me poučili, da bi bilo predrago. Na fotografijah se mraza ne vidi, ker je bilo vreme bolj kot ne sončno. Snega tam ni veliko, tako da me je snežni metež na večer 11. julija, pred enim redkih demokratičnih referendumov Južni Ameriki, zelo presenetil. Brilo je kot na Blokah v najhujši zimi, sestre, pri katerih sem bivala med delom v zdravstvenem centru, so bile navdušene nad snežno belino. Jaz pa sem z zaskrbljenostjo poslušala ropot slabih oken in mislila na toplo stanovanje doma. Kljub zamrznjenim lužam je sonce zjutraj imelo toliko moči, da je sneg stopilo.

LJUDJE

V najvišjih predelih Andov Bolivije in Peruja živijo Indijanci Aymara, ki imajo svoj jezik, ki je tudi uradni jezik. Čeprav naj bi jih bilo več kot 2 milijona, jih v uradnem političnem življenju ni čutiti. Niso pa nič prijazni. Ne samo, da so me že prvi večer napadli in poskušali

Domačinke na visoki planoti.

strgati uhanje z ušes, tudi drugače ne pokažejo prijaznega obraza in se ne potrudijo govoriti špansko počasi in razločno. Napad me je tako šokiral, da sem takoj pričela iskati smerokaz z napisom EVROPA. Kraje niso nič posebnega v tistih krajih in sem bila pripravljena, vendar osebni napad ... To je bilo grozno. Biti sam med ljudmi, ki ne razumejo tvojega jezika, ko ne veš, kje lahko prosiš za pomoč. Še danes mi ni jasno, kako sem lahko v tujem jeziku kričala na pomoč. Do takrat nisem niti vedela, da možgani lahko delujejo tako hitro. Ko sem začutila napadalčeve roke zadaj na ušesih, sem najprej pomislila, da se nekdo z menoj norčuje. Bolečina v ušesih in kri na rokah, ko sem se hotela zavarovati, pa so mi razbistrili stanje. Moje natrgano uho se je k sreči in raznim pripomočkom, ki sem jih imela s seboj, hitro zacelilo. Nezaupanje do ljudi pa je podkrepil še pater Franci Pavlič, ki se je trudil izboljšati njihovo neizmerno revščino na vseh področjih. Iz Misijonske družbe – lazaristov je nekaj let živel med njimi in mu je uspelo bolje videti

njihove navade in kulturo. V šoli smo omenjali Inke, ki so začeli ekspanzijo na današnjem bolivijskem ozemlju, so pa svojo kulturo razvili mnogo kasneje kot bogate kulture, v katerih se je stoletja prej že govorilo aymarsko. Franci je z veliko pronicljivostjo preučeval zgodovinska dejstva o njihovem izkoriščanju in ugotovil, da niso vsega krivi samo španski osvajalci, ampak tudi domači ljudje.

Do mene je bil zelo prijazen in me je seznanil s svojim težkim delom, ki ga je pol leta po mojem obisku stalo življenja. Njegova neizmerna ljubezen do soljudi, do Aymarov, o katerih je govoril kot o »naših« ljudem, me je prevzela. V življenju sem imela izredno srečo, da sem srečala veliko izjemnih ljudi, ki so drugim naredili veliko dobrega. Kar pa sem doživela ob patru Franciju, sem lahko še brala le v zgodbah o materi Tereziji in podobnih svetnikih. Samo za primer. Ko sva nekoč jedla skromen obed, so prišli ljudje in on je od obroka vstal od mize sedemkrat. In pri tem ni šlo za kakšne življenjsko nujne stvari.

Pater Misijonske družbe - lazaristov Franci Pavlič je bil doma iz Male Lašne, vasice nad Kersnikovo Lukovico. Tam še živijo njegovi starši in mlajši brat z družino. Pri hiši je bilo pet otrok, štirje bratje in sestra. Srednjo šolo je končal na vipavski gimnaziji in se po odsluženem vojaškem roku v Bitoli odločil za študij teologije. Ker je besede Jezusa Kristusa o služenju "najmlajšim bratom" globoko začutil, je stopil k lazaristom. V času služenja je bil poslan za nekaj let v Lanus, Argentina. In po nekaj letih kaplanovanja v Šmartnem pri Slovenj Gradcu je odšel v Bolivijo. Tam je delal v najtežjih razmerah z "najmanjšimi brati" Južne Amerike. Umrl je v nesrečni okoliščini. Očitno njegovo telo ni zmoglo ob zelo slabi hrani (pomanjkanje vseh hranil, posebej beljakovin in železa ter vitaminov) prenašati naporov na visoki nadmorski višini, mrazu, čemur je bil izpostavljen. Umrl je v bolnišnici v El Altu po štirih dneh hospitalizacije za neko obliko kapi.

Ko sem po tretjem zvonjenju predlagala, da grem jaz odpret vrata in reč, da naj počakajo deset minut, da poje do konca, me je zavrnil, da to ni tako težko. Ves čas je delal zanje. Vesel je bil mojega obiska in mi je neutrudno razlagal, kaj vse dela, da bi življenje tam postalo lažje. Bil je pravi Slovenec in delo je dal tudi meni.

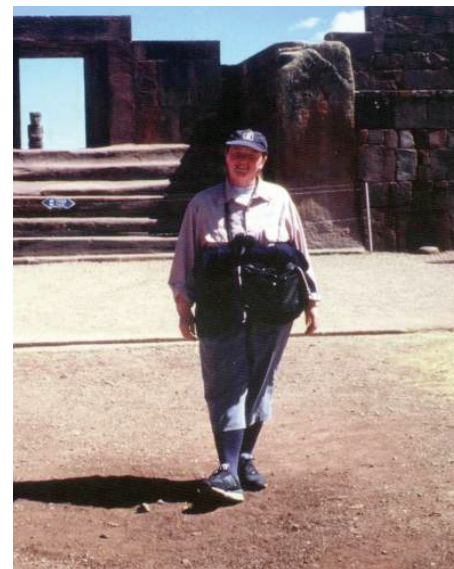
Fizično delo (obiranje koruze, zalivanje vrta, čiščenje, pranje cerkvenih oblek ...) je bilo naporno zaradi višine. Razlaga anatomije v šoli za odrasle pa je zahtevala veliko napora, ker ni bilo uporabnega učenika, moje znanje jezika ni tako dobro in učenci niso bili navajeni na kakšno aktivnost. Res da so me ves čas zelo pozorno poslušali in si zapisovali, vendar celo v slovenščini težko predavam več ur nepretrgoma.

K sreči so imeli naslednja dva dni »pomemben« nogometni turnir. Nogomet je namreč najpomembnejša stvar tudi v Andih. Ko pa sem pomagala pri pregledu za registrirane igralce, sem se ponovno zavedla strašne revščine, saj je bila tretjina fantov »prelahkih«. Ker so temperature nizke in morajo biti ljudje za preživetje oblečeni, se podhranjenosti na zunaj ne vidi. (Jaz sem bila takrat daleč naokoli najdebelejši človek.)

Hrana pri najrevnejših prebivalcih Južne Amerike je mogoče podobna hrani najrevnejših Bločanov pred mnogimi leti. Droban krompir, kakšen bob, na vodi kuhani makaroni, juha iz čudne zelenjave, v kateri sem prepoznala le koruzo, skoraj nobene maščobe in sladkorja, je običajno enkrat dnevno vsa hrana Aymarov v Andih. Meso in jajca so na jedilniku le nekajkrat na leto.

NARAVA

Na višini 4000 m nad morjem narava ni prijazna, je pa zanimivo videti neskončne oble hribe sivorjave barve in po nekaj dneh sem začela pogrešati drevesa. Toliko let nisem vedela, da so mi smreke in zelena barva tako všeč. Kondorji so plašni in jih nisem uspela videti. Ob cestah pa je bilo kar nekaj večjih črnih roparic, ki so z rumeno rdečimi kljunimi izgledale bolj prijazno kot strašno. Zaradi mraza kač nisem videla. Psi so dobra varnost pred roparji. Mačk Aymari nimajo. Krav zaradi slabe trave ne gojijo in mleko ni običajno

Martina - to sem jaz.

živelo kot pri nas. Mleko v prahu mi v kavi ni bilo dobro in sem pila več čaja. Koka raste v nižjih predelih in je je več vrst. Ljudje jo žvečijo, da ne čutijo utrujenosti in lakote. V čaju pa je zelo priporočljiva, ker prežene slabo počutje zaradi višine. Meni se ni zdel kokin čaj nič posebnega. Dober je bil, ker je bil topel. Vesela sem bila, ko sem na pokopališkem zidu v Italaqueju videla bršljan, ki je bil tak kot pri nas. Na eni izmed pešpoti v oddaljeno skupnost pa sem med lovljenjem zraka opazila trpotec, ki pa je imel mnogo manjše liste kot pri nas. Ovcam in lamam seveda to ni pomembno. Alpake pa potrebujejo več vode.

Od vseh živali so bile zame najbolj nadležne »krvoločne« bolhe, katerih piki so me kljub raznim mažam srbeli cel teden. Pater se je smejal, da me ne morejo pojesti, meni pa ni bilo jasno, od kod so skočile name.

TRANSPORT

je v bolivijskih Andih nekaj posebnega. Kljub ravnini na Visoki planoti so ceste na posameznih delih zelo slabe, ker ni skoraj nikakršnega vzdrževanja. V hribih, kjer živijo samo Aymari, pa bi cesti lahko rekli kolovoz. V šestih tednih sem videla le dva ameriška avtomobila in »hrošča«, ki pa sem ga imela na sumu, da je bil iz Brazilije, drugače pa so bili vsi avtomobili japonski ali korejski. Po hribovskih cestah pa se skoraj ne more voziti brez štirikolesnega pogona. Za 200 km poti iz La Paza do Italaqueja je bilo (brez odmora) potrebno ob ugodnem vremenu pet ur vožnje.

Martina Škrabec

Bloška pomlad letos samo na koledarju

Letošnji marec, prvi pomladni mesec, je bil že na začetku zelo mrzel. Prve tri dni je bilo kar -20°C in šele po 20. marcu se je malo bolj ogrelo. Zato je tudi sneg iz februarja še ostal. Snežilo je zopet 5. marca, zapadlo je 40 cm snega. Tako so bile Bloke zasnežene vse do 21. marca.

V aprilu je bila prva polovica zopet hladna. Pred veliko nočjo je precej deževalo, 7. aprila pa je zapadlo celo 20 cm snega, ki je obležal tri dni. Skupaj smo imeli v letošnji zimi 116 dni s snežno odejo.

Bloke je pobelil sneg še 30. maja. Ta

dan je sprva močno deževalo, popoldne pa je začelo snežiti »kot bi kunje trgal«. V treh urah je zapadlo do 10 cm snega, nekaj centimetrov se je obdržalo do jutra naslednjega dne.

Sicer na Blokah sneg v maju ni nekaj izjemnega. Saj je na meteorološki postaji v Novi vasi, ki tu deluje od 5. junija 1956, zabeleženo kar nekaj dni v maju, ko je v teh 50 letih snežilo. Snežilo je 6. in 26. maja 1957, 20. maja 1969, 16. maja 1991, med dežjem pa je snežilo celo 6. junija 1986. Vendar je letošnji 30. maj najpoznejši datum sneženja

31. maj 2006

na Blokah.

Zadnje dneve maja je tudi močno deževalo. V treh dneh je padlo rekordnih 160 l/m^2 , kar je tri četrtine padavin izmerjenih za mesec marec

in april skupaj. Zato so vsi potoki, zlasti pa Bloščica močno narasli in je bilo bloško polje nekaj dni poplavljen.

France Škrabec

Zaradi razseljenosti po soseskah bi bilo težko vsak dan zbrati otroke pri šmarnicah v farni cerkvi, zato so se otroci zbirali po soseskah in sami vodili šmarnice s pesmijo, branjem in molitvijo. Na Lovranovem so se ob narejenem Marijnem oltarju zbirali kar sredi vasi.

V mesecu maju je bil molitveni teden za duhovne poklice. Ministranti pri Fari so ga obeležili tako, da so očistili nagrobne plošče pokojnih duhovnikov in okolico grobov. Odstranili so tudi staro zelenje in grobove na novo zasadili.

SPONZOR POHODA
PO KRPA NOVI POTI

FRAGMAT
izolirka

SPONZOR POHODA
PO KRPA NOVI POTI

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Korenjak | Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas | Lektoriranje: Marija Korenjak | Oblikovanje, računalniška grafika in prelom: BOL | Izdelava filmov in tisk: Littera Picta Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1100 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 2000 SIT oziroma 8€ za naročnike v tujini. | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Vzdrževanje – servisiranje avtomobilov

Redna zamenjava olja v motorju še ni redno vzdrževanje vozila. Redno servisiranje vozila pomeni bistveno več.

Poleg zamenjave tekočin na predpisane intervale je potrebno na vozilu pregledati vse bistvene sklope vozila, kot so: zavore, pnevmatike, kvaliteta tekočin, ki se ne zamenjujejo, svetlobna telesa, jermena, podvozje, stanje karoserije itd. Zelo pomembna je tudi pravilna izbira tekočin, kot so olja, hladilna tekočina, zavorna tekočina.

Zato je pomembno, da avto servisira strokovnjak, ki pozna tehniko avtomobila in posledično primerčnost posameznih tekočin za določen tip vozila.

V praksi se velikokrat dogaja, da se varčuje (zaradi cene) pri

zmogljivejših vozilih in obratno. Veliko je primerov, ko posamezniki po nepotrebnem kupujejo najdražja olja za povprečne avtomobile in zmerno vožnjo. Pri izbiri olja je potrebno upoštevati zmogljivosti

motorja in tehnično opremo, režim vožnje, pa tudi število prevoženih kilometrov na leto. Tudi če vozilo malo uporabljamo, je prav, da vsaj enkrat letno zamenjamo olje v motorju. Kvalitetnejše in dražje olje pa pomeni daljši interval menjave. Proizvajalec olja ni toliko pomemben kot kvaliteta, ki je označena na vsaki embalaži (15W-40, 10W-40, 5W-40).

Prav tako imamo za menjalnike,

reduktorje, diferencialne celo paleto različnih olj, ki so prilagojena različnim režimom uporabe in ni vseeno, kam ga nalijemo.

Zelo pomemben element pri servisiranju je tudi podvozje in zavore. Pri pregledu podvozja npr. serviser ugotovi neenakomerno obrabo pnevmatik. V tem primeru mora ugotoviti vzrok, odpraviti napako in nastaviti geometrijo koles. S tem je lastniku prihranil prežgodnjo menjavo pnevmatik.

Na splošno velja, da vozila, ki so redno servisirana, nimajo okvar med servisi ali le izjemoma. Saj se pomanjkljivosti ugotovijo že ob rednem servisu. Tako vozilo je bistveno bolj zanesljivo v prometu.

Seveda so redni servisi, potrjeni z žigom in podpisom, dražji od zamenjave olja in morda čistilca olja. A to ne pomeni, da je to najdražja varianta!

Pa srečno vožnjo!

Bojan Kraševac

ZAKAJ JE BIL 30. MAJA NA BLOKAH SNEG?

Zato, ker je NOVOLIT v upanju na lepše vreme kot v oktobru, ko vsako leto na »pouhanje« povabijo svoje poslovne prijatelje, to »pouhario« pripravil 2. junija na Bloškem jezuru.

Narava je v strahu za polhe poskrbela za sneg. Polhi so šli nazaj spat, se s tem rešili in s »pouhario« ni bilo nič.

PRENOVLJENA ŠTALA

Letos spomladi sem šel pred cvetno nedeljo v našo Istro po oljko. Joška Jorasa nisem srečal, srečal pa sem dolgoletnega prijatelja, bloškega zeta. Ta me je povabil na kozarec refoška. Ko sva si nazdravila, mi je razkazal hišo, ki jo je temeljito prenovil in prezidal.

»Vidiš,« mi je razlagal, »tu je dnevna soba. Včasih je bila tu štala. Tam v kotu, kjer je sedaj televizor, so bile jaslji, pri njih pa vol in osel.«

Pa sem dejal: »No včasih si videl samo ta dva in uboge jaslji. Če pa sedaj na tisti škatli v kotu gledaš

kakšen prenos iz našega parlamenta, jih ob državnih jaslji lahko vidiš celo čredo.«

MOČA IN SUŠA

Pred leti je na Blokah tudi močno deževalo kot letos. Možakar, ki je imel hišo blizu Bloščice, je kar dolgo zvečer »vedril« v gostilni v Novi vasi.

Ko se je vračal domov, je bila trdna tema. Malo pred svojo hišo je zgrešil pot in zagazil v Bloščico. Bil je skoraj do vratu v vodi. Izkobacal se je iz vode in našel pot do praga, kjer ga je že čakala žena z očitkom: »Spet si se ga pri Dominu nacedil!«

Ko pa je videla, da kar teče od njega, se ji je zasmilil in je rekla: »Jojzes! Sej si ves moker.«

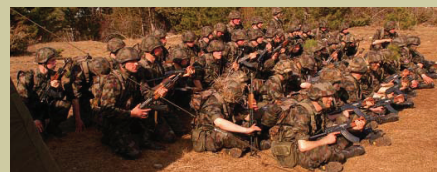
On pa: »Jest ja! Ves sem moker. Samu »aržet« (žep) je pa suh.«

Ko bomo tolarje zamenjali za evre, želim ob dnevu državnosti, da naš »aržet« ne bi bil suh.

Obloški Tonček

ODTRGAJTE SE OD RUTINE ...

Če želite izboljšati svoje psihofizične sposobnosti, se naučiti ravnanja z orožjem, se izuriti za preživetje v različnih okoliščinah, če želite okusiti vojaško življenje, se pridružite rezervni sestavi Slovenske vojske.

www.slovenskavojska.si

Biti morate polnoletni, imeti najmanj srednjo poklicno izobrazbo in izpolnjevati predpisane pogoje. Če imate odslužen vojaški rok ali če ste se prostovoljno usposabljali za obrambo, vas bomo vključili v program specializiranega usposabljanja, če nimate odsluženega vojaškega roka, pa najprej v program temeljnega vojaškostrokovnega usposabljanja.

Odprte so možnosti tudi za usposabljanje za podčastnike in častnike rezervne sestave Slovenske vojske.

O vseh ugodnostih, obveznostih in pogojih vas bomo seznanili na **Upravi za obrambo Postojna**, v izpostavah v **Kopru** (tel. 05 639 22 76), **Postojni** (tel. 05 728 01 31) ali **Sežani** (tel. 05 734 55 54) ter **pisarnah v Izoli** (tel. 05 641 72 33), **Piranu** (tel. 05 674 60 02), **Cerknici** (tel. 01 709 10 87) in **Ilirski Bistrici** (tel. 05 714 55 91). Oglasite se lahko tudi pri skupini za pridobivanje kadra v Vojašnici Postojna (tel. 05 728 14 01).

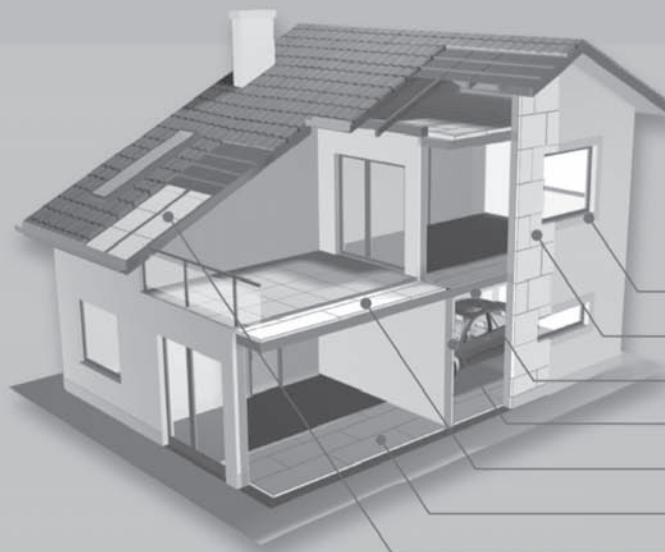
**... IN SE PRIDRUŽITE POGODBENI
REZERVNI SLOVENSKE VOJSKE!**

VSE ZA GRADNJO

od temeljev do strehe
v Novi vasi na Blokah

FASADNI PROFILI

FASADNI SISTEMI

PRIBETONIRANE PLOŠČE

ABSORPCIJA ZVOKA

RAVNE STREHE

IZOLACIJA TAL

POŠEVNE STREHE

CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TOPLOTNE IN ZVOČNE IZOLACIJE

GRADBENO TEHNIČNA TRGOVINA

01/705 03 57
01/705 03 00

Pokličite svetovali vam bomo
041/993 591

Garnit. Ključ nast. 1/2" 10-32 UNIOR	18.984,00 SIT / 79,22 €
Kladivo elektropnev. DH24PC2 Hitachi	45.600,00 SIT / 190,29 €
Mot. žaga STIHL MS 260 3,5ks 37CM 4,7KG	159.999,60 SIT / 667,67 € -5%
Kosilnica motorna 46 PO-MTD	42.000,00 SIT / 175,26 €
Pralno - sušilni stroj AL 128 D Ariston	127.064,40 SIT / 530,23 € -10%
Hladilnik RTU 1507 LA Gorenje	66.456,00 SIT / 277,32 € -10%
Televizor Gorenje TVC 21M40	41.280,00 SIT / 172,26 € -10%
Akumulator topla 12V 100A	17.496,00 SIT / 73,01 €

PONUDBA VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG.

Popust valja za gotovinsko plačilo.
Cene vključujejo DDV.

Z NAMI VAM BO POLETI HLADNO IN POZIMI TOPLO

NOVOLIT, PODJETJE ZA
PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH
IZDELKOV D.D. • NOVA VAS 56
SI-1385 NOVA VAS NA BLOKAH

TELEFON +386 1 7050 300
TELEFAKS +386 1 7050 330
E-MAIL NOVOLIT@NOVOLIT.SI
HTTP://WWW.NOVOLIT.SI